

ZPRAVODAJ
GLADIRIS

135
DUBEN 2013

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE MEČÍKŮ 2013:

CUKRLE

DOMINA

FAKULE

MODELÍNA

SUBRETA

CRAZY IDEA

KAROTA

MARCIPÁN

MARMELÁDA

MAXIM

ÚSVIT

MODELKA

ZÁHORÁK

BLUE FOUNTAIN

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA

PRAMEŇ

INA

ČERVENÁ KREATURA

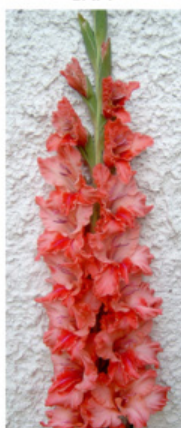
JOLANA

MELANIA

ORANŽOVÝ EXOT

PALOMA

PERFEKTNÁ

PINKOVÝ KLENOT

POÉZIA

RUMIENKA

SILVIA

SV. VÁCLAV

VLTAVA

BLÁZEN

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE MEČÍKŮ 2013:

BLACK BERRY

ČERVENÝ BARON

MIRROR

SPIRIDION

VČELÍ SEN

ALBÍNA

BLUE EFFECT

KAMELOT

LACERTA

PICTOR

TICHÁ DOHODA

CETUS

UKULELE

VIRGO

ZINGARO

WHITE SONG

GLADIS

MERRY

NORGE MEMORY

RAJSKÁ ZAHRADA

RUŽOVÁ KRÁSKA

ZENIA

ZLOMENÉ SRDCE

KUJEBINA

EUFORIE

CHARLESTON II

KOKARDA

KOMPLIMENT

NOVUM

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE MEČÍKŮ 2013:

ŠVESTKOVÁ NÁLADA

ZELENÁ SEDMA

ČARODĚJKA

GOLDEN LEAGUE

FABIOLA

CHILLI CON CARNE

HORSKÁ LOUKA

KOUŘOVÝ KRÁL

KAČENKA

LEVANDULOVÝ OPÁL

LUCIÁN

RADOUŇKA

ZPRAVODAJ GLADIRIS č. 135

Ročník XLV, duben 2013

Pro potřebu svých členů vydává SZO ČZS Gladiris, specializovaná organizace pěstitelů mečíků, kosatců a denivek při Územní radě ČZS v Novém Jičíně.
Neprodejně.

Řídí redakční rada ve složení:

Václav Heicl, E. Hyblerové 526, 149 00 Praha 4-Háje
Petr Mimiránek, 763 01 Mysločovice 169
Ing. Zdeněk Krupka, Malotická 1646, 190 16 Praha 9
Ing. Dušan Slošiar, 373 02 Neznašov 16

e-mailová adresa:

vaclav.heicl@techlib.cz
mimiranek@gladioland.eu
krupka@kgardens.org
dusan.slosiar@tiscali.cz

*Obrazovou část připravil Ing. Dušan Slošiar.
Za věcnou správnost příspěvků odpovídá autor.*

Obsah:

<i>Zpráva předsedy SZO ČZS za rok 2012</i>	<i>2</i>
<i>Zpráva o hospodaření SZO ČZS Gladiris za rok 2012</i>	<i>5</i>
<i>Zpráva revizní komise SZO ČZS Gladiris za rok 2012</i>	<i>5</i>
<i>Usnesení VČS Gladiris</i>	<i>6</i>
<i>Výstava gladiol Rajecké Teplice 2012</i>	<i>7</i>
<i>Výstava gladiol Martin 2012</i>	<i>8</i>
<i>Výstava mečíků a jirih Jinošov 2012</i>	<i>10</i>
<i>Zlatá Bytča – Postřeh z mezinárodní výstavy Bytča 2012</i>	<i>11</i>
<i>Jak si vedou české odrůdy v zahraničí</i>	<i>13</i>
<i>Vzpomínka na pana Jana Machalu</i>	<i>14</i>
<i>Medailón našich členov – Ján Mindár</i>	<i>16</i>
<i>Moja cesta ku gladiolam</i>	<i>17</i>
<i>Louis Peeters</i>	<i>18</i>
<i>Zkušenosti s pěstováním mečíkových korálů</i>	<i>19</i>
<i>Na cestě k plnokvětým mečíkům</i>	<i>23</i>
<i>O 11 let později</i>	<i>24</i>
<i>Pyl, pestík & plod</i>	<i>25</i>
<i>Kvety a naše zmysly</i>	<i>28</i>
<i>Introdukce mečíků 2013</i>	<i>29</i>
<i>Introdukce kosatců 2013</i>	<i>36</i>
<i>AIS Awards 2012</i>	<i>37</i>
<i>Metla bradkových kosatců – bakterióza</i>	<i>40</i>
<i>Výstavy v roce 2013</i>	<i>43</i>

Fotografie na obálce: PARADNICA (Mego 2013)

Zpráva předsedy SZO ČZS Gladiris za rok 2012

Petr Mímránek

Vážené mečíkářky, mečíkáři a přátelé naší specializované organizace Gladiris! Dovolte mi, abych Vás pozdravil a poděkoval vám, že jste se znovu v hojném počtu sešli zde v Otrokovicích na tradiční členské schůzi pěstitelů mečíků a kosatců.

Vítám pana Ing. Zdeňka Seidla, předsedu střeoevropské organizace pěstitelů kosatců MEIS, dále předsedu slovenského martinského klubu pana Juraje Beličku, předsedu SZO Iris Hlučín pana Josefa Chlebiše a rovněž zástupce rybnického klubu milovníků květín z Polska pana Piotra Wistubu. Současně tlumočím pozdrav předsedy RR ČZS Ing. Jana Hinterholzingerera a člena RR MUDr. Josefa Kříže, kteří se nemohou zúčastnit z důvodu souběžného konání RR a redakční rady Zahradkáře.

Radost mi dělají noví přítomní členové, pan Petr Šmída a Ing. František Kuchař.

Mojí úlohou je zhodnotit činnost naší organizace za minulý rok. Na jednání předsedů specializovaných organizací ČZS, konané dne 10. května 2012, jsme byli požádáni o propagaci časopisu Zahradkář, který je v naší republice nejlepším zdrojem informací a poučení pro ovocnáře, zelináře a květináře. Je velmi výhodné si jej objednat pomocí předplatného, kterým čtenář získává slevu a další výhody.

ČZS přibližně v polovině letošního roku vydá brožurku o činnosti specializovaných ZO. Přispěli jsme krátkým článkem o vzniku a činnosti naší organizace a také odpověďmi na nejběžnější a laické otázky o pěstování mečíků. Celý článek byl zpracován podle dodané předlohy. Vítáme tuto formu propagace specializovaných organizací. Tímto chci poděkovat předsedovi ČZS panu Ing. Hinterholzingerovi za velmi vstřícný přístup a podporu specializovaným organizacím.

Do nově zakládaného Garden Parku v Jenči, Praha-západ a do botanické zahrady v Průhoncích byly zaslány první kolekce českého novošlechtění denivek a byly zde založeny záhony se vzorky těchto květín. V průhonickém parku mají tyto výsadby již mnohaletou tradici (především irisy), ale české novošlechtění denivek tam ještě neměli.

Konec února je období, kdy všichni začínáme přemýšlet o přicházejícím jaru. Loňský rok nás nečekaně potrápil, a to celkem jiným způsobem, než roky předešlé. Zvláště krutá zima zničila výsadby narcisů a kosatců. Zde, v oblasti Zlínska, vymrzl česnek, ozimé obilniny i řepka, škody zemědělců a zahrádkářů byly veliké. Následovalo velmi malé množství srážek v květnu, kdy je zálivky nejvíce zapotřebí. Rozdíly v množství srážek byly na území republiky velmi rozdílné. Přes všechny tyto přírodní překážky byly výstavy v roce 2012 obeslány množstvím krásných a kvalitních květů.

Moje výzva, aby na každé výstavě proběhlo hodnocení a našel se pěstitel nebo organizátor, který o přípravě a průběhu výstavy něco napíše, byla vyslyšena. Jako již tradičně, podílela se naše organizace na dodání květů na výstavu kosatců v Lidicích a na výstavu lilí v žirovnickém zámku a ve Volyni. Dovoz květů kosatců a lilí od pěstitelů zabezpečil pan Ing. Slošiar.

Výstav, kde hlavní květinou byly mečíky, proběhlo opravdu hodně. Byly to výstavy v Holešově, Staňkově, Ratiboři, Floře Olomouc, Vysokém Mýtě, Nemyčevsi, Jinošově, na Slovensku v Bytči, Martině, Bojnících, Rajeckých Teplících a Leopoldově. V Polsku jsme se zúčastnili výstavy mečíků v městě Rybniku. Děkuji všem, kteří se zasloužili o přípravu, průběh a likvidaci výstav a dále těm, kteří přispěli květy a v neposlední řadě těm, kteří o výstavách napsali zprávu, aby tak přiblížili průběh výstavy všem členům. Mohu říci, že výstavy mečíků mají každoročně stoupající tendenci v kvalitním odrůdovém zastoupení, ve velmi hodnotném aranžování a v počtu ukázek novošlechtění našich členů.

Fotografie z těchto výstav a videa jsou k vidění zásluhou Ing. Dušana Slošiar a Petra Leleka na webových stránkách www.gladiris.cz, které aktuálně doplňuje Ing. Dušan Slošiar.

Na těchto stránkách již třetí rok funguje registr českých a slovenských odrůd, kde máte možnost sledovat všechny aktuální novinky mečíků včetně fotografií.

Každoročně se opakuje u několika odrůd nešvar, kdy šlechtitel uvede novinku, pošle krásnou fotografii a doma má pouze dvě nebo tři hlízy. Registrátor nemá možnost toto posoudit. Proto žádám šlechtitele, aby raději s uvedením počkali, až budou mít odrůdu alespoň trochu rozmnoženu. Registraci má být rok, kdy novinku uvádíme do oběhu a ne rok, kdy byla vyšlechtěna a poprvé vyfotografována.

Krásných českých a slovenských odrůd přibývá a částečně nahrazují odrůdy zahraniční. Zásluhu na tom mají členové naší organizace Gladiris, kteří se jako amatéři věnují šlechtění mečíků. Česko a Slovensko se jejich zásluhou zařadily mezi světové mečíkové velmoci, jako jsou USA, pobaltské státy a Ruská federace.

Abychom se o tom přesvědčili, stačí nahlédnout do letošní nabídky největších producentů mečíků po celém světě. V uplynulém roce 2012 naši šlechtitelé mečíků, a to Jaroslav Koniček, Ing. Jiří Václavík, Ivan Šaran, Petr Mimránek, Ing. Vladimír Domský, Lubomír Rýpar, Jiří Petr, Vlastimil Novák, Jaroslav Toušek, Miroslav Štefan, Ján Roman, Peter Lelek, Juraj Belička, Josef Ehl, Vlastimil Mitiska, Jaroslav Kovařík, MUDr. Josef Kříž a Alojz Mikulášek, zaregistrovali 112 odrůd (v roce 2013 zatím 75 odrůd), což svědčí o vysoké úrovni činnosti naší organizace v této oblasti. Přeji všem našim členům, kteří se zabývají šlechtěním, šťastnou ruku i v tomto roce, aby jejich mečíky byly nejenom krásné s kvalitním uspořádáním květů, ale i množivé a odolné vůči chorobám a povětrnostním podmínkám.

Podle mého názoru nejvyšší úroveň v kvalitě květů a odrůdové skladbě měla loňská výstava v slovenském městě Bytča. Velmi přispělo prostředí moderního prostorného sálu s perfektním osvětlením a dokonce s klimatizací, zúčastnilo se velké množství vystavovatelů ze Slovenska, Česka a Polska. Obohacením byla nádherná expozice jižin polských pěstitelů, kteří podobnou velkou expozici předvedli i v městě Rybnik. Nechybělo kvalitní aranžmá a doplňková výstavka bonsajů a orchidejí. Je obdivuhodné, že malý kolektiv turčanských pěstitelů mečíků „Gladiola Martin“ zvládl pořádat velké výstavy průběžně po celou sezonu. Dá se to porovnat s výkonem vrcholových sportovců. Přeji jim, aby se jejich malému kolektivu podobně dařilo i nadále a pokračovali i ve vydávání kvalitního Zpravodaje. Výstavy v Bytči by se měly stát tradicí.

Náš poslední Zpravodaj č. 134 byl z větší části věnován výstavám, výsledkům výstav, fotografiím z výstav a fotodokumentaci zahraničních novinek mečíků.

Je vidět, že ruští, litevští a lotyšští šlechtitelé nezahálejí, můžeme mluvit o podobném šlechtitelském boomu jako u nás. V tomto zpravodaji jste obdrželi vloženou barevnou přílohu, kterou si zařadíte do předešlého zpravodaje č. 133, jejíž vnitřní stránka byla nedopatřením vytištěna černobíle. Po diskusi ve výboru jsme se rozhodli zadat tiskárně dotisk v barevném provedení.

Práci výboru organizace zhodnotí pan Bajar, předseda revizní komise. Moje poděkování patří především ing. Slošiarovi, za velmi účinnou a nesmírně obětavou práci pro naši organizaci za sestavování barevné přílohy zpravodaje, vede webové stránky, řídí naši členskou schůzi a také aktivně vystavuje a pomáhá kde může. Tímto také děkuji pokladníkovi Petru Zagorovi za pečlivé vedení našich financí. Děkuji všem, kteří se prací podíleli na výstavách a dodali své výpěšky.

Obzvláště chci poděkovat Jardovi Koníčkovi, který se zúčastnil snad všech mečíkových výstav velkými a bohatými kolekcemi, také Jardovi Kovaříkovi, který se také výstav stále zúčastňuje. Obdiv patří panu Beličkovi, Lelekovi a dalším členům turčanského klubu, bez nichž by mečíkové výstavy byly velmi chudé. Nemohu nezpomenout na Ivana Šarana, který znovu vystavuje, ale na výstavu, na kterou se nejvíce připravoval, nedorazil, protože se mu cestou pokazilo auto. Kdyby v městě Rybníku vystavil svoje exponáty, jistě by hodnocení výstavy vypadalo jinak. Tímto též děkuji RNDr. Tomáši Sehnoutkovi za odborné bezplatné překlady z ruského jazyka a novému členovi Petru Šmídovi za překlady z anglického jazyka.

Konstatuji, že o pěstitelích kosatců, i když mají v naší redakční radě zastoupení, je málo slyšet. Naše organizace se jmenuje Gladiris, pěstitelé kosatců o tento název usilovali, tak by měli i oni přispívat články. Pokud by bylo více příspěvků, mohli bychom mít zpravodajů v roce více.

Organizace Středoevropský irisový svaz oslavila v minulém roce patnáctileté výročí své činnosti. Přejeme členům MEISu do dalších let hodně elánu a spoustu pěstitelských a šlechtitelských úspěchů a krásné počasí v době konání konventu, který se koná ve dnech 24. a 25. května v prostorách Botanické zahrady Mendelovy university v Brně.

Jsme pozváni na výstavu mečíků do Rapotína, do nově otevřeného Kulturního domu, a to na dny 7. a 8. srpna, dále na výstavu aranžovaných kytic mečíků v zámku v Holešově a na padesátou výroční výstavu mečíků v zámku v Žirovnici.

Čtěl bych upozornit na knížku, vlastně malou brožurku s názvem „Mečíky“, vydanou v roce 1975. Podepsaným autorem je Ing. Vlastimil Vaněk. Skutečným autorem brožurky je však ing. Jiří Václavík a pan Vaněk je pouze autorem předmluvy. Tato malá brožurka obsahuje o pěstování mečíků vše, je jen třeba nahradit zastaralé chemické přípravky proti chorobám a škůdcům těmi, které jsou dnes na trhu. Já z této brožurky stále čerpám informace, protože nic lepšího o pěstování mečíků zde nevyšlo. Byl bych rád, pokud některým starším členům tato brožurka zbytečně leží v knihovně, aby ji darovali mladším, začínajícím pěstitelům.

V nadcházející sezóně přeji organizaci, aby se rozrůstala o nové, mladé členy a všem pak přeji pěkné počasí nejen pro výsadbu, ale i po celý rok 2013.

Zpráva o hospodaření SZO ČZS Gladiris Nový Jičín za rok 2012

Příjmy:

Členské známky a příspěvky	. 0 0 0	
Dotace od RR ČZS Praha na zpravodaj	: : 0 0	
Dobrovolný příspěvek členů na zpravodaj Gladiris	: 0 0	
Výnos ze sporobondu u ČS	. : 0 0	
Úrok z běžného účtu u ČS	^	
Ostatní příjmy	^ 0 0 0	
Příspěvek od ing. Chmelíka		0 0 0 €
Celkem:	^ . 0 0 ^	0 0 0 €

Výdaje:

Tisk zpravodaje č. 133 a 134 s barevnou přílohou a poštovním	. . 0 0 0 0	
Členské známky	^ : 0 0 0 0	
Uskladnění váz ve Štramberku	0 0 0 0	
Pronájem za místnost na výroční schůzi	0 0 0 0	
Schůze výboru	^ 0 0	
Poplatky a výpisy za vedení běžného účtu u ČS	0 0	
Odměny	. 0 0 0 0	
Daň s odměn FÚ	^ 0 0 0	
Obálky na zpravodaj	^ 0 0	
Poštovné	: : 0 0	
Posílání zpravodaje členům na Slovensko z Čadce		. . 0 0 €
Ostatní výdaje	0 0 0 0	
Celkem:	^ . 0 0 0 0	. . 0 0 €

K 31.12.2012 je tedy náš majetek následující :

Běžný účet u ČS	. . : :	
Pokladní hotovost	. 0 0 0	€

Zpráva revizní komise SZO ČZS Gladiris Nový Jičín za rok 2012

Václav Bajar

Revize sledovala:

1. Pokladní deník
2. Stávající inventář
3. Matriku členů
4. Hodnocení práce výboru a členů

1. Pokladní deník byl předložen pokladníkem Zagorou a zkontrolován dne 16.1.2013. Je veden dle stanovených předpisů. Kontroly se zúčastnili Mimránek, hospodář St. Palát a za revizní komisi Bajar. Omluveni Ing. Buksa a Jar. Hrabovský. Komise zkontrolovala pokladní deník – příjmové a výdajové položky od čísla 001/12 do čísla 081/12. Při kontrole jednotlivých položek nebylo zjištěno závad. Výdajové položky a jejich účelnost byla odsouhlasena předsedou Mimránkem a byly podepsány všechny dokumenty.
 2. Za stávající inventář je zodpovědný Stanislav Palát a dále pak členové, u kterých jsou vázy uskladněny pro případnou regionální výstavu. Svým podpisem stvrzují, že se u nich nachází. Doklad je uložen u hospodáře. V letošním roce je nutná jejich kontrola, popřípadě převedení jejich skladování. Odpovídá výbor.
 3. Finančnímu úřadu Nový Jičín jsou v termínu odváděny daně z případných vyplacených odměn.
 4. Matriku členů vede vzorně pokladník. Je uložena v počítači a je umístěna na internetu k okamžitému nahlédnutí. U nových členů dopisovat telefony a emailové adresy.
 5. Za uplynulý rok byly dvě výborové schůze. První tradičně před VČS a druhá pak před výstavou v Holešově.
 6. Velkým a nenahraditelným významem je spojení přes internet, kde se mezi funkcionáři a pěstiteli řeší operativně řada úkolů. Navíc je možnost se pomocí webových stránek seznamovat s úspěchy našich členů a přítelem Ing. Slošiarem je vedena stránka naší organizace. Tato významně přispívá propagaci Gladirisu. Internet navíc pomáhá naší redakční radě při vydávání Zpravodaje.
- Účetní uzávěrka podává obraz o finanční situaci a hospodaření SZO Gladirisu k 31.12.2012 a je v souladu s účetními předpisy a stanovami Českého zahrádkářského svazu.

V Novém Jičíně dne 16.1.2013

Usnesení VČS Gladiris

konané dne 23. 2. 2013 v Otrokovicích

Výroční členská schůze schvaluje:

1. Zprávu o činnosti za rok 2012 přednesenou předsedou Mimránkem.
2. Zprávu pokladní o hospodaření za rok 2012 přednesenou pokladníkem Zagorou.
3. Zprávu revizní o činnosti a hospodaření za rok 2012 přednesenou přítelem Bajarem.

Výroční členská schůze schvaluje:

1. Finanční rozpočet SZO na rok 2013. Výbor a pokladník prověří opět možnosti vyrovnaného rozpočtu.
2. Plán činnosti SZO na rok 2013.

Výroční členská schůze ukládá výboru SZO Gladiris:

1. Doplňit plán práce na rok 2013 na základě připomínek členů.
2. Projednat připomínky a diskusní příspěvky včas a bude-li to žádoucí, dát na ně odpověď ve Zpravodaji.
3. Na územní radě v N. Jičíně zajistit dotaci pro vydávání Zpravodaje.

Plán činnosti SZO Gladiris pro rok 2013:

1. Vydat 2 čísla Zpravodaje – odpovídá výbor organizace a redakční rada.
2. Uhradit členské příspěvky na ÚR v N. Jičíně do 30.6. 2013 – odpovídá pokladník.
3. Opětovně spolupracovat při konání výstav v regionech s co největší účastí členů a pěstitelů. Organizátoři těchto výstav ať nahlásí datum konání těchto výstav k možnému zveřejnění ve Zpravodaji. Žádáme také podat zprávu o průběhu, výsledku a hodnocení těchto výstav.
4. Stále platí, že do vedeného seznamu vyšlechtěných odrůd mečíků musí šlechtitelé s termínem do 15. ledna uvést popis, návrh jména a případně obrázek. Odrůda může být prověřena a bude pak uvedena do introdukce v tomtéž roce.
5. Vzhledem k blížícímu se 50. výročí naší SZO Gladiris s předstihem konzultovat místo konání této slavnostní výstavy. Žádáme členy o zaslání návrhů k tomuto tématu.
6. Zvažuje se konání tomboly na příští výroční schůzi.
7. Na základě návrhu z pléna zajistit vyznamenání za záslušnou činnost pro tyto naše členy: Stanislava Podoubského, Vlastimila Königa, Vlastimila Nováka, Petra Zagoru a Ing. Dušana Slošiara. V Praze projedná a zajistí jednatel Ing. Buksa.

V Otrokovicích dne 23.2. 2013

Zapsal: Buksa

Výstava gladiol Rajecké Teplice 2012

Peter Lelek

Na tradičnej výstave vo veľmi skorom termíne pre kvitnutie prvých gladiol (21. – 22. 7. 2012) sa nazbieralo až 450 exponátov, ktoré vystavili Belička Juraj, Mindár Ján, Lelek Peter, Kajsová Mária a Kajs Mário, Paulíny Viliam, Kocian Jozef, Windischová Mária a Fuzák Ľubomír, a Jurík Daniel. Hlavná sála mestského úradu sa slušne zaplnila kvalitnými klasmi gladiol a peknými kompozíciami a aranžmá od Majky Windischovej, s prispením Ľubky Šavlovej. Výstavu gladiol, ale aj menšiu expozíciu georgín Petra Leleka, umocnila výstava obrazov – olejomalieb, najmä portrétov a krajiniiek z vidieckeho prostredia. Kvety a obrazy skvele ladili. Tradične vysoká návštevnosť bola aj vďaka prebiehajúcemu jarmoku s vystúpeniami súborov v rámci dní mesta Rajecké Teplice, a v neposlednej rade pomohlo návštevnosti aj dobré počasie počas celého víkendu. Značnú časť návštevníkov výstavy tvorili aj kúpeľní hostia, z ktorých mnohí snád' po prvýkrát mali možnosť' vzhliadnuť toľko krásnych kvetov v jednom priestore. Zápisy v Kronike to len potvrdzujú.

Výstavu tradične uviedol a otvárací príhovor mal primátor mesta Rajecké Teplice

RNDr. Peter Dobeš spolu s predsedom spolku Gladiola Martin Jurajom Beličkom, za prítomnosti Ing. Mariána Veselického, šéfa kultúry, s ktorým pripravujeme a 'dolaďujeme' každú výstavu, a za prítomnosti ďalších hostí, návštevníkov a vystavovateľov.

Všimli sme si väčší počet exponátov na stole Juraja Beličku, čo nám vysvetlil tým, že zámerne vysádza určitý počet gladiol veľmi zavčasu, aby zachytil skorý termín výstavy. Vyšlo mu to, divákov na jeho stole zaujali sorty: svetlo bordový semenáč Bel. 11/151, Čínsky Sen, Paulínka, Cedronka, Fešanda, Elis a ďalšie. Snáď najväčšiu zbierku aj vzhľadom na skorý termín predstavil Janko Mindár z Nemšovej spolu s Danom Juríkom. Vynikli jeho vlastné pekné perspektívne okaté semenáče a aj viacero pastelových sort, najmä v odtieňoch zelenej, ružovej, ale aj sortiment ako cv. Osa Zla (= Huron Mask), Anton Peeters, Pelbs a veľa ďalších. Prekvapením bol výstavný stôl so sortami nášho 'zánovného' člena Jozefa Kociana, ktorý sa evidentne zlepšuje a napríklad cv. Tantastic, Blue Frost mali solídne parametre, až na mierne poškodenie niektorých kvetov od strapky, čo sa dá tolerovať. Peter Lelek priniesol prevažne vlastné krížence a to včasné cv. Merylin, Destera, Marhuľka, Červená Suknička a ďalšie, ale aj niekoľko sort z rady žihanych ako Deneb Exotic, Castor Exotic, Pollux Exotic ap., ktoré sú popri svojej farebnej jedinečnosti naviac aj skoré, čo sa cení. Slušnú zbierku gladiol priviezli aj Majka Windischová a Ľubo Fuzák, aj Vilo Paulíny, ktorý ale mal porast mierne poškodený od silnejšej koncentrácie biologického hnojiva. Samostatné hodnotenie v jednotlivých kategóriách vzhľadom na skorosť termínu výstavy a tým aj skladby sortimentu sme nerobili. Vybrali sme však päť podľa vzhľadu najlepších expozícií – bez poradia, a to od vystavovateľov: Juraj Belička, Ján Mindár a Dano Jurík, Peter Lelek, M.+M. Kajsovci, Jozef Kocian. O úspešný priebeh výstavy sa pričínili aj naši ďalší členovia – Oľga Tišliarová, Juraj Matušek, ktorí nevystavovali, ale urobili kus organizačnej práce. Výsledky ankety divákov a ohlasy z výstavy sú na inom mieste tohto spravodaja.

Po ukončení výstavy diváci prejavili veľký záujem o kúpu exponátov, a dá sa povedať, že sa za nimi len tak zaprášilo a nezostal ani lupienok z gladioly. Na úplný záver výstavy úspešne prebehla dražba kvetinových kompozícií a aranžmánov Majky Windischovej. No super, čo si viac priať ako vysokú návštevnosť, kvalitu kvetov a dobrý výpredaj, čím pokryjeme aspoň časť nákladov spojených s výstavou. Je takmer isté, že všetko to pekné, čo sme zažili na jedenástej výstave Gladiol v Rajeckých Tepliciach, si za rok opäť radi zopakujeme.

Výstava gladiol Martin 2012

Peter Lelek

V tradične premenlivom termíne, tentoraz 4. – 5. augusta 2012, sme opäť zorganizovali peknú výstavu gladiol v Slovenskom Národnom múzeu v Martine na Malej Hore. Aj keď nebola s medzinárodnou účasťou a nie vo veľkej sále (tá bola obsadená expozíciou múzea), ale v dvoch menších, priľahlých priestraných chodbách. Obe hlavné miestnosti boli neskutočne prehriate (35 °C i viac), veď pozícia starých okien je na južnú stranu s takmer celodenným slnkom a i keď sa

zaťahovali žalúzie, veľa to nepomohlo. No nič pre gladioly, len pre tie najodolnejšie. Po prvej noci sme odoberali 2 až 4 zavädnuté spodné kvety z klasu, proste pohroma. Vieme, že tu už viac vystavovať nechceme, je to mučiareň kvetov, a nie výstavná sieň. Tak vlastne dobre pochodili vystavovatelia na chodbách, kde teplota bola snád' o 10 °C nižšia.

Len pre tých menej zainteresovaných treba pripomenúť, že prípravy na výstavu začali niekoľko dní pred výstavným víkendom za úmornej horúčavy, za veľkého úsilia prenesením ťažkých stolov a rôznych 'praktikáblov' do výstavných priestorov. Prísun fliaš, ich plnenie a nosenie na stoly, potom presun kvetov zo záhrad, a mnoho ďalších úkonov pre nás skorej narodených začína byť čoraz ťažšia úloha.

Po krátkom príhovore JUDr. Vladimíra Zajaca - podpredsedu Slovenského zväzu záhradkárov a zástupkyňi riaditeľky SNM PhDr. Hany Zelinovej, predstavil predseda spolku Gladiola Martin Juraj Belička vystavovateľov, aranžérov a organizátorov výstavy. Po slávnostnom prestrihnutí pásky sa všetci zúčastnili prehliadky expozícií.

Na výstavných stoloch bolo k videniu 710 výstavných kvetov rôznych vystavovateľov od Levíc až po Brusno, menovite: Ing. Teofil Zachar z Levíc, Mária a Mário Kajsovci zo Žiliny, Jozef Kocian z Bytče, Turčania - Juraj Belička, Peter Lelek, Viliam Paulíny, Ing. Jozef Šišitka, Mária Windischová a Ľubo Fuzák, MUDr. Matušek a Ing. Ján Vaník z Brusna. Opäť skvelé aranžmány rôznych kvetinových kompozícií na stojanoch, stoloch, praktikábloch a na zemi s prevahou gladiol – ale aj s ružami, karafiátmi, georgínami a množstvom rôznej zelene, ovocia a zeleniny – predviedla naša floristka Majka Windischová za asistencie dcéry Martinky Windischovej a priateľky Ľubky Šavolovej. Krásna bola kompozícia "Pozdrav leta" či "Letné pohladenie" a ďalšie. Ukážky z ich prác sú vo farebnej prílohe a videu z výstavy na You Tube.

Samotná súťaž kvetov bola zredukovaná, nakoľko nebol k dispozícii dostatočný počet kvetov po úmornej horúcej noci, ktoré by bolo možné hodnotiť v jednotlivých kategóriách. Spoločne sme vybrali sortu PROCYON EXOTIC s 24 pukmi a so 14-timi otvorenými kvetmi od vystavovateľa M.+ M. Kajsovci za Grand Championa výstavy. Na pekné naaranžovaných stoloch na priečelí schodišťa vzbudzovali pozornosť návštevníkov najkrajšie sorty vybrané z expozícií jednotlivých vystavovateľov. Skutočne kvalitné klasy sme mohli vidieť od priateľa Tea Zachara z Levíc, vynikli najmä cv. JIŘÍ VÁCLAVÍK, CLARENCE'S CHOICE, RÁJ SRDCE, MENUET, FRIEND DICK a ďalšie. Mário a Mária Kajsovci mali vo výbere perfektnú DENEK EXOTIC, FELICITA, KOZMETIČKA, Peter Lelek bol zastúpený na hodnotenom stole sortami RUBÍN, RED LASSER, semenáčmi Le-117, Le-222, Le-195. Sorty RAJATHOS, IZABELLA a semenáče Bel-11/904, Bel-11/417, Bel-11/105, Bel-11/103, a biely Bel-11/1090 boli vybrané z expozície Juraja Beličku. V expozíciách sme si všimli pekné klasy cv. TOPAZ, AMETYST, OLYMPIA od Vily Paulínyho, sorty LUMIX, POLABAN od Jozefa Šišitku, sorty KLEOPATRA, GOLDEN FANTASY, BRONZE STAR, vynikali v expozícii Majky Windischovej a Ľuba Fuzáka. Janko Vaník zaujal sortami MULTICOLOR /AČ./, skutočne zelenou GREEN WITH ENVY, zvláštnou červenodymovou GASTON a hlavne peknými perspektívnymi semenáčmi ako svetlá modrá BLU 2/09/4, NIC 1/06/3, OLI 2/06/3, ale aj vzácnymi voňavkami ako napr. svetločervená F 41/08/7, aj keď občas neposlúchajú s vôňou – ktovie od čoho to záleží. Neskutočne zaujala jeho zbierka kríženia cv. ATOM, ktorá bola v rôznych

farebných variantoch, avšak so zachovaním jej typickej jednoduchej štruktúry kvetu, proste kópie "Atomu" v rôznych farbách – bordová, ružová, karmínová, červená, dymová, no paráda!! (všimnite si na videu z Martina). Jozef Kocian priviezol do Martina peknú žltú MOTHER OF PEARL, BRONZE STAR, NEVESTA, ZVODNÁ ZUZANA, PROCYON EXOTIC, pastelovo ružového "holand'áčka" CIMAROSA.

Príjemné prekvapenie a milú návštevu sme privítali v sobotu do obeda v osobách predsedu Gladirisu Petra Mimránka s priateľom Stanislavom Novákom, ktorí pozitívne hodnotili výstavu.

Prínosným doplnkom výstavy bola expozícia niekoľkých krásne tvarovaných bonsajov, ktoré vystavili Ing. Stanislav Talapka, Jaroslav Belička a Daniel Macík. Zbierka georgín, najmä pomponkovitých od Petra Leleka, oživila a spestrila výstavu o ďalší druh kvetín. Peknú atmosféru výstavy dotvárala veselá kompozícia keramických postavičiek z črepníkov od pani Kováčikovej z Martina, doladená exotickými orchideami.

Osobitne treba poďakovať Olge Tišliarovej, Rudolfovi Kostrovi, Gabike a Jurajovi Matušekovcom a Márii Beličkovej so synmi za rôznorodú pomoc a spoluprácu pred, počas a po skončení výstavy.

Napriek všetkým problémom (aj organizačným so spoluorganizátorom, ktoré tu nechcem rozvádzať) a obavám o návštevnosť - veď po prvýkrát sa súbežne nekonali aj matičné slávnosti, - môžeme byť s výstavou vcelku spokojní, avšak pre rok 2013 nie je v zozname našich výstav.

Výstava mečíků a jirín Jinošov 2012

Eva Hammacher

O víkendu 11. – 12. 8. 2012 se konal již osmý ročník výstavy mečíků a jirín. Přes 350 návštěvníků shlédlo tradičně krásné expozice květin v tradičně krásně vyzdobených místnostech obecního úřadu. Stovky mečíkových klasů dodali pěstitelé pánové Zdeněk Bárta, Ing. Jan Holík, Lubomír Rýpar, Eva Hammacher a Ing. Jana Křečková. Dlouholetého, loni zesnulého vystavovatele jirínek – pana Aloise Mikysku – vystřídal pan Břetislav Roudenský s neméně krásnými květy.

Výsledky divácké ankety v kategorii mečíků:

1.	JIRÍ VÁCLAVÍK	29 hlasů
2.	OLYMPIA	26 hlasů
3.	OEGANDA	24 hlasů
4.	MARSIANKA	20 hlasů
5. – 6.	ROSEY PIPPIN, BOMBAJ	19 hlasů
7.	POLARIS	17 hlasů
8.	ZUBERSKÁ KRAJKA	15 hlasů
9. – 10.	MOGUL, ŠOKOLADNICA	13 hlasů
11. – 12.	OSCAR, WARIS	11 hlasů
13. – 15.	AARALYN, ĎÁBLÍK, VOILA!	10 hlasů

V kategorii jirín si suverénně vedla žlutočervená Neo, následovaná odrůdami Calgary a Painted Madam.

Fotky z výstavy si môžete prohlédnout na:

<http://www.jinosov.cz/fotky/2012/meciky/index.html>

Výstava mečků a jiřinek JINOŠOV u Náměště nad Oslavou je na tento rok plánována v termínu 10. – 11. srpna 2013.

Zlatá Bytča – Postreh z Medzinárodnej výstavy gladiol, orchideí, dálií a bonsají „Bytča 2012“

Jozef Kocian

Po úspechu a dobrých ohlasoch na prvú výstavu gladiol v Bytči v roku 2011, sme sa rozhodli usporiadať medzinárodnú výstavu rozšírenú o orchideje, bonsaje a dácie.

Ochota vedenia mesta, pracovníkov Domu kultúry a jeho dobré technické vybavenie predurčovali celé podujatie k úspechu. Vzhľadom na to, že som v Bytči sám, začal som s prípravou už začiatkom roka. Zúročil som skúsenosti a kontakty z minulého roku. Návrh a tlač plagátov mi urobili priatelia bez nároku na odmenu. O konaní výstavy vopred informoval regionálny týždenník Žilinský večerník a vysielanie mestského rozhlasu v Bytči a prímestských častí.

Vo štvrtok, pred výstavou, priviezli kolegovia z Martina vázy, obrusy a aranžovací materiál. Usporiadali sme výstavné stoly a zabezpečili sme rezerváciu parkoviska pre vystavovateľov.

V piatok už od dopoludnia prichádzali vystavovatelia so svojimi exponátmi.

Prví prišli priatelia z Klubu miłośników kwiatów – Rybnik, Poľsko vedení predsedom Mgr. Ing. Piotrom Wistubom, Mgr. Ing. Andrzej Surma, Grzegorz Sztymala a Katarzyna Ochenkowska.

Z českého Gladirisu prišla šľachtiteľská a pestovateľská elita Petr Mimránek, Jaroslav Koniček a manželkou Naděždou, Ing. Dušan Slošiar, Mgr. Zdeněk Šourek, Ivan Šaran a Petr Zagora.

Zo slovenských vystavovateľov prezentovali svoje kvety Juraj Belička, Peter Lelek, Viliam Paulíny, Mária a Mário Kajsovci, Mária Windischová, Ľubomír Fuzák, Ing. Ján Vaník, Ján Mindár, Alojz Mikulášek, Daniel Jurík, Jozef Kocian, Ing. Vojtech Chmelík.

Svojimi exponátmi spestril výstavu Bonsaj klub Martin.

Orchideami sa prezentoval nový člen Milan Majtán z Kotešovej.

Dácie vystavovali náš Peter Lelek, Mgr. Šourek z Gladirisu a priatelia z Poľska.

Nádhernými aranžérskymi kompozíciami sa predstavili vždy skvelá Mária Windischová, Katarzyna Ochenkowska z Poľska, Bytču reprezentovali Anna Kocianová a majiteľka kvetinárstva Antúria pani Anna Tvrdá.

Aranžovanie výstavy trvalo skoro do pol noci. Výsledok prekonal očakávanie a dával nádej na úspech celého podujatia.

Ešte krátke spoločné posedenie všetkých vystavovateľov, výmena skúseností, zhodnotenie svojej práce a rozišli sme sa vyspať pred náročnými dvoma dňami. Sobotné ráno nás privítalo dažďom a nezaujmom veľkých médií, ktoré svoju účasť pred tým prisľúbili.

O 9:00 hod. privítal všetkých hostí predseda Gladiola Martin Juraj Belička. Svoj

pozdrav predniesol aj tajomník OV SZZ v Žiline pán Deák. Výstavu otvoril primátor mesta pán Miroslav Minárčík. Spestrením zahájenia výstavy bolo pokrstenie nového kultivaru Juraja Beličku, ktorý dostal meno Primátor. Krstným otcom-kmotrom sa stal pán Miroslav Minárčík, primátor Bytče.

Podujatie sa stretlo s veľkým záujmom návštevníkov. Podľa odhadu ich bolo 2000-2500. Neboli to iba obyvatelia Bytčianska, ale i z ostatných regiónov Slovenska. Oslovil som tri manželské páry a požiadal som ich, aby vyjadrili svoje dojmy.

Emília Sakalová, Štefan Sakala - Ladce: „Je to farebná rozprávka, oddych pre dušu. Sme radi, že sme spojili návštevu rodiny s výstavou. Radi sme Vám pomohli s vylepovaním plagátov v okolí nášho bydliska.“

Daniela Repatá, Ladislav Repatý - Lúky: „Minulý rok sme boli s Vami v Rajeckých Tepliaciach i v Bytči. Táto výstava nemá konkurenciu. Tento rok sme Vám rozmiestnili plagáty v našom bydlisku a nie sme jediní, ktorí sme prišli. Tešíme sa na rok 2013.“

Valéria Úradníková, Jozef Úradník - Košice: „Nechýbali sme na minulej výstave a na túto sme sa tešili celý rok. Je to nádhera. Srdečná vďaka všetkým vystavovateľom.“

V nedeľu sa umúdrilo i počasie, návštevnosť si udržiava sobotňajšiu úroveň a pred zahájením predaja 1270 vystavovaných gladiol boli priestory Domu kultúry preplnené. Kvetý sa predávali dobre, malý zostatok sa rozdal. Niektoré väčšie aranžérske kompozície zdobili priestory mestského úradu ešte pár dní.

Je čas poďakovať všetkým, ktorí nám pomáhali pri organizácii tohto nádherného sviatku kvetov.

V prvom rade je to Mesto Bytča a jeho primátor pán Miroslav Minárčík, pod záštitou ktorého sa výstava konala, sekretariátu primátora vedeného pani Mgr. Marikou Kľučiarovou, vedúcej referátu kultúry pani Svrčkovej, vždy ochotnému správcovi Domu kultúry Jozefovi Ačjakovi. Z minulého roku sa osvedčila spolupráca s Rímskokatolíckym úradom a dekanom Mgr. Daliborom Mišurom, ktorý propagoval výstavu na bohoslužbách.

Úprimné poďakovanie patrí všetkým, ktorí nám pomáhali s propagáciou, alebo sponzorskými darmi v rámci svojich možností a prispeli tak k úspešnému priebehu výstavy. Tak, ako minulý rok, tak aj teraz som sa všetkým poďakoval d'akovným listom.

Zahraniční vystavovatelia vyjadrili pri rozlúčke úprimné uznanie a obdiv organizátorom a odchádzali s presvedčením, že o rok sa stretneme zas. Výstava predstavila Bytču v tom najlepšom svetle. Jej úspech je predpokladom, aby sa stala tradíciou a krásnym spestrením bytčianskeho kultúrneho leta.

Ak nám bude slúžiť zdravie a doba bude priaznivá, predstavíme krásu našich kvetov aj v roku 2013. Ved', ako sa hovorí – do tretice to najlepšie. Po zhodnotení všetkých výstav, ktorých sme sa v roku 2012 na Slovensku zúčastnili – bolo ich päť – môžem s hrdosťou povedať: „Zlatá Bytča“.

Jak si vedou české odrůdy v zahraničí

Petr Mimránek

Pro tento článek využívám jako obvykle zimní bulletin Glad World. Vnitřní barevná dvoustrana je věnována americkému pěstiteli mečků Robertovi Longhenry, který zemřel 9. října 2012. Robert se věnoval pěstování i šlechtění mečků a pět desetiletí byl aktivním členem NAGC.

Barevné obrázky v bulletinu si pěstitelé platí. Exhobiční vítězné klasy předvádí Cliff Hartline společně s Donem Fitzpatrickem, a to „Superior Champ“ a „Cut Above“. Očekával jsem nějaký zajímavý článek o pěstování, ale bulletin je věnován především výsledkům výstav a pravidelné rubrice „Talk radio“ kde Cliff odpovídá na dotazy dané anonymními tazateli. Zajímavý může být článek Dave a Dona Sellinger a o čištění mečkových semen od křídélek.

Základem všech hodnocení a tabulek jsou výsledky dvaceti hlavních výstav, které proběhly v mnoha státech USA.

Melem Schrimpfem pravidelně sestavovaná tabulka „Top Ten“ přinesla tyto výsledky:

Deset nejlepších introdukcí posledních let:

Showman's Delight	435/08 Hartline	51 bodů
Superior Champ	443/07 Hartline	49 bodů
Showbound	478/08 Hartline	45 bodů
Legacy	445/10 Alleman	41 bodů
Secret Lady	300/09 Peeters	39 bodů
Cool White	200/08 Hartline	36 bodů
Mr Martin	300/08 Gruber	33 bodů
Leah Carolyn	315/08 Radunz	30 bodů
Jiří Václavík	499/09 Václavík	29 bodů
Velvet Mistress	458/12 Powys-Lybbe	25 bodů

A deset nejlepších všech dob:

Lady Lucille	345/96 Martin	69 bodů
Upper Crust	443/00 Sprinkle	58 bodů
White Ice	300/87 Jones	50 bodů
Star Performer	377/07 Hartline	49 bodů
High Honors	464/06 Hartline	47 bodů
Pink Elegance	443/96 Koníček	41 bodů
The Queen	442/81 Fischer	40 bodů
Superior Champ	444/08 Hartline	38 bodů
Secret Lady	300/09 Peeters	36 bodů
Showman's Delight	435/08 Hartline	35 bodů

Také William J. Owen pokračuje v sestavení velkokvětého symposia, rozděleného podle barevných klasifikací. Zde ve skupině bledě oranžových se nejlépe umístil 521 Jupiter Ivana Šarana, v růžových 443 Pink Elegance Jar. Koníčka, a v kouřových 497

Sirael Jar. Konička.

Ocenění na výstavách v USA získaly odrůdy: Procyon Exotic (Wisconsin G. Show, 4. a 5. srpna), Deneb Exotic (Decorative Champion, New Ulm, 11. a 12. srpna), Sirael (Exhibition Champion, Nanaimo, 18. a 19. srpen), Pink Elegance (Exhibition Champion Large, Spokane, 8. a 9. září), dvě ocenění.

Na internetu jsou také přístupné výsledky moskevské výstavy, která se konala 9. a 11. srpna a 16. a 18. srpna 2012.

Největší úspěch zde měla odrůda Jiří Václavík, vystavená Andrejem Baranovem, která získala ocenění šampiona výstavy ve své barevné skupině a to i v roce 2011.

Ocenění šampion tři klasy ve své barevné skupině získala odrůda Amis, vystavená Nikolajem Kuzminem, další ocenění patří odrůdě Altair Exotic a Karla. Na petersburské výstavě získalo ocenění (diplom) soukvětí tří klasů Modré Eso Dalibora Poláčka a jeden klas odrůdy Asterix Jaroslava Konička.

Vzpomínka na pana Jana Machalu z Ratiboře č. 55

Když se rolníkovi Josefu Machalovi a jeho ženě Anně, narodilo už páté dítě, psal se rok 1921. Bylo to čtrnáctého prosince, krátce před vánocemi. Dali mu jméno Jan. Od malička byl veden k práci na poli a domácím hospodářství. Velmi ho přitahovala krása květin, tak se rozhodl, že se vyučí zahradníkem. Ovšem osud tomu nepřál. Sourozenci postupně opustili rodný dům. Starší bratr, který měl vést hospodářství, zemřel ve věku 21 let a tak se musel Jan hned po vyučení starat o hospodářství. V roce 1946 se oženil a spolu s manželkou Annou vychovávali čtyři syny. Práce v zemědělství byla namáhavá, ale vedlo se jim dobře. Starali se o stárnoucí rodiče, stavěli domek a odolávali kolektivizaci zemědělství a zakládání JZD.

A že historie je neúprosná, vstoupil do družstva i on a protože měl velké zkušenosti v hospodaření, byl zvolen prvním předsedou. Dlouho v této funkci nezůstal, stále ho přitahovaly rostlinky, tak přešel na funkci rostlináře. Peněz bylo málo, proto se snažil přivydělat. Pracoval jako soudce z lidu, hledal vodu a kopal lidem studny. Byl aktivním členem sociální demokracie, jezdil na schůze a angažoval se za práva pracujících. Pracoval na MNV v zemědělské komisi. Doma měl ještě kus pole pro vlastní obživu. Nastaly první neshody s MNV a JZD, protože odmítl vstoupit do KSČ. V padesáti letech dostává první srdeční infarkt a přichází na to, že musí trochu zvolnit. V roce 1971 ukončuje práci v JZD. Po zotavení nastupuje na částečný invalidní důchod a pracuje jako strážný v závodě Kovex v Hošťálkově.

V roce 1972 zakládá svaz zahrádkářů, stává se jeho předsedou, organizuje výstavy květin. Konečně se věnuje tomu, co měl v životě velmi rád. Buduje s manželkou skalku, věnuje se zahradě a pěstování květin. U této činnosti velmi pookřál. Vstoupil do organizace Gladiris v Novém Jičíně a začal se naplno věnovat své vášni, pěstování a šlechtění nových odrůd mečíků. S těžší prací, zaléváním a obděláváním půdy mu pomáhal syn Josef. Spolu jezdili na výstavy, kde sbíral ocenění a uznání. V roce 1987 odchází do důchodu a to už má několik vlastních odrůd. Velkému mečíku dává jméno Portáš a jiným podle vnoučat Pavlík, Hanka,

Marunka, podle toho co mu připomínají. Postupně jsou jeho mečíky jako Barkarola, Santov, Kyčera, Stará krajka známy v Americe a některé i v Japonsku. Postupem času vypěstoval více jak 40 odrůd mečíků.

V roce 2004 umírá jeho žena Anna, to už chodíval s kyticí ke hrobu, kde vzpomínal na život s Anynkú, tak jí za života říkal. To už mu bylo 83 let a práce byla pro něj stále těžší. Pro svoji činnost hledal pokračovatele. Oslovil členky ZO ČZS v obci. Velmi uvítal, když se rozhodly cérky, tak jim říkal, Anička Gerlíková, Jarka Zbranková a Věrka Vrbová, pěstovat mečíky. V roce 2010 pomohl založit Gladiol club. Pomohl uspořádat dvě skvělé výstavy mečíků. Radost z výsledků společné práce mu dávala sílu do života. Rád jim předával své zkušenosti, to už věděl, že jeho práce má pokračovatele. Svých 90 let oslavil v širokém rodinném kruhu v roce 2011. Při této příležitosti dostává vyznamenání od českého zahrádkářského svazu Zlatou růží.

Před Vánocemi roku 2012 se na něm v plné míře projevila únava. Vždyť také vykonal obrovské množství práce, jak doma, tak v politice, kde získal ocenění od takových osobností jako Miloš Zeman, V. Špidla, Z. Škromach a řada dalších. Vychoval za svůj život čtyři syny, kteří mu přivedli 8 vnoučat a 8 pravnoučat.

Po krátkém pobytu v nemocnici ve Vsetíně se vrací domů ke svým blízkým kde už smířený s boží vůlí v pondělí 21. ledna 2013 umírá.

V Ratiboři dne 23. 1. 2013.

Syn Josef Machala

Vážení přátelé mečíkáři, byla jsem požádána dnes již zemřelým panem Janem Machalů, abych od něj pozdravila všechny přítomné na výroční schůzi. Dne 17. ledna jsme ho navštívily. Přesto že byl velice slabý, byl naší návštěvou velmi potěšen. Požádal mě, abych mu přečetla společenskou kroniku ze zpravodaje. Zavzpomínal na všechny jubily, kteří letos oslaví svá výročí. Vzpomínal s potěšením, že víc jak 30 let se mohl setkávat se skvělými lidmi této organizace. Říkal, že i když se v posledních letech, nemohl ze zdravotních důvodů schůzi zúčastnit, vždy čekal na zpravodaj a se zájmem pročítal jeho stránky. Když jsme se s ním loučily, řekl nám tuto větu: „Cérky, mně už zbývá obrátit ten poslední list, já už mečíky nenasadím, je to na vás.“ V pondělí 21. ledna 2013 byl obrácen poslední list a kniha života pana Jana Machaly se zavřela. Zůstává za ním mnoho vykonané práce, vyšlechtěných odrůd krásných mečíků a vzpomínka na dobrého člověka a přítele. Po jeho smrti jsme převzaly všechny hlízy a budeme se snažit pokračovat v jeho započatém díle. Jsou připraveny odrůdy k zaregistrování. Letos se naše výstava mečíků koná 17. 8. a 18. 8. v evang. kostele v Ratiboři, na kterou vás srdečně zveme. Součástí výstavy bude v neděli 18. 8. koncert hry na ruční zvonky. Těšíme se na Vaši účast.

Za Gladiol club

Anna Gerlíková

MEDAILÓN NAŠICH ČLENOV

Ján Mindár, pestovateľ, šľachtiteľ, pravidelný účastník výstav a obetavý priateľ, člen spolku Gladiola Martin a organizace Gladiris

Narodil sa ako posledné dieťa v roku 1943 v Ľuborči. Otec zomrel skoro, keď mal sedem rokov, a tak ho vychovávala matka a súrodenci. Základnú školu vychodil v Ľuborči a v Nemšovej. Poľnohospodársku technickú školu v Malinove-odbor záhradnícky ukončil v roku 1961 maturitou. Základnú vojenskú službu absolvoval v rokoch 1962-1964 u Pohraničnej stráže v srdci Šumavy, najmä v Březníku, Modrave a Kvilde. Jeho prvým pracoviskom boli Západoslovenské konzervárne v Novom Meste nad Váhom, pracovisko Plantáž drobného ovocia Podolie, ktorú s priateľom Ing. P. Dolníkom zakladal. Neskôr pracoval ako agronóm v JRD Trenčianská Závada. Od roku 1972 s krátkou prestávkou pracoval u Národných výborov a v Miestnej samospráve ako predseda MNV v Ľuborči (1974–76), tajomník-podpredsa Spoločného národného výboru pre obce Nemšová, Ľuborča, Kľúčové a Trenčianskú Závadu. Po udelení štatútu mesta Nemšová k 1.1.1989 vtedajšou vládou SR svoje pôsobenie v NV ukončil (1990). V rokoch 1994-2010 štyri volebné obdobia vykonával funkciu primátora mesta Nemšová (najmladšie mesto na Považí).

Janko o svojej záľube ku kvetom a zvlášť ku gladiolám píše takto:

„Svoj prvý gladiol som získal vo vtedajšej Šľachtiteľskej stanici v Kvetoslavove, tento biely holanďák sa dlhé roky pestoval v našich záhradách. Prvé registrované odrody som dostal od priateľa Jána Kramarika v roku 1984. Doteraz mojou evidenciou je zaznamenaných viac ako 1000 kultivarov.

Prvé skutočné výstavy som videl v Žiline, Piešťanoch, Bratislave a pod. Postupne som sa zúčastňoval výstav organizovaných Gladiola klubom, ktorého som bol dlhoročným členom. Rád spomínam na skutočne prekrásnu medzinárodnú výstavu gladiol v hoteli Kyjev v r. 1989, kde som získal ocenenie GRAND ŠAMPION za sem. 291 a zvíťazil v kategórii 500 s kultivarom Gay Festival. Originál obrazu ocenených kultivarov patrí medzi moje najvzácnejšie.

Mojou snahou bolo spájať pestovateľov týchto kvetov a pomáhať našej organizácii. Krížim pre svoje potešenie, ktoré predstavujem verejnosti na súčasných výstavách a výpestky väčšinou darujem. Z novších podujatí sa mi páčili výstavy gladiol v Sadskej, jubilejná v Nov. Jičine, Raj. Tepliciach, i posledná v Bytči a iné.

V poslednom období obmedzujem pestovanie ľalií, narcisov, krokusov, kalí i gladiol. Som nesmierne rád, že priatelia gladiol - členovia Gladiola Martin pokračujú v tradícii zosnulého priateľa Ing. I. Adamoviča.

Veľa šťastia, zdravia a Božieho požehnania v novom roku želá priateľ Ján Mindár!"

Moja cesta ku gladiolam

Alojz Mikulášek

V mladosti som poznal gladioly len zo záhrady mojej matky. Boli to len obyčajné biele, hladké, málo pukové, ktoré nevynikali medzi kvetmi. V tom čase ma záhrada neako zvlášť nepriťahovala a sám som začal skôr s pestovaním zeleniny ako kvetov. Stačila však jedna náhodná návšteva veľkej výstavy gladiol v Bratislave a moja predstava na tieto kvety sa razom zmenila. Časom sa stala mojou srdcovou záležitosťou. Na začiatku som mal šťastie, kúpil som sortu Red Majesty, Priscillu a iné, pričom prvú menovanú pestujem dodnes. Moja záhrada nemá ideálnu polohu, nie je na rovine, ale má sklon na sever až severozápad. Nevýhoda je hlavne pri silnejších zrážkach, kedy sa vyplavuje úrodná časť pôdy a výhoda že nezostáva zamokrená. Záhradu som pravidelne každé 4 roky hnojil vyzretým maštálnym hnojom a to len vždy jednu polovicu, na druhý rok zase druhú polovicu. Gladioly som sadiť začal až druhým rokom po vyhnojení. Bohužiaľ táto možnosť hnojenia už zanikla. Veľký problém som mal s premnožením drôtovcov a medvedíkov (Slepý Šťúr), bolo to až tak alarmujúce, že po výseve zeleniny bol výpadok spôsobený rozrytím medvedíkmi až 70 %. Podarilo sa mi to zlikvidovať hnojením dusíkatého vápna a používaním granulovaného Basudinu 10G. Bol som tak dôsledný, že som Basudin dával pod vysádzané hl'uzy a po prisypaní aj nad hl'uzy. Asi 2 roky som používal perlit ako podklad a čiastočne aj zásyp hl'uz. Tie roky som mal hl'uzy najzdravšie. Veľká výhoda perlitu bola aj na jeseň pri kopaní hl'uz, hlavne pri daždivom počasí, keď sa pôda ľahko oddeľovala od hl'uz. Po zvýšení pestovateľskej plochy na výsadbu gladiol som s Basudinom i perlitom prestal nakoľko je to dosť nákladné a veľmi pracné. Koncom 90-tych rokov som začal aj so šľachtením gladiol čomu sa venujem naďalej. Veľkým problémom začínajú byť klimatické podmienky. Som jedným z najjužnejších pestovateľov gladiol, čo sa výrazne prejavilo v roku 2012. V tomto roku tu bolo viac ako 50 dní s teplotou od 30 do 37,5 °C a čo bolo najhoršie, prevládali horúce veterné dni. Pritom dažďové zrážky boli najhoršie za celé obdobie môjho pestovania. Vpodstate od začiatku apríla do konca septembra len asi 4 krát napršalo toľko, aby pôda bola zvlhčená do hĺbky viac ako 10 cm. Moje zavlažovacie podmienky sú obmedzené, mám obecný vodovod, tam sa platí s vodným aj stočné, čo je dosť drahé a pre rok 2013 zdražie až o 50%.

Pokúsil som sa o vrtanú studňu, ale firma ktorá to realizovala stroskotala už v 6 m, treba ísť až do hĺbky 30-40 m. Je tu veľmi kamenisté podložie, treba na to iný spôsob vrtania. Pri takých klimatických podmienkach sa výraznejšie prejavujú negatívne vplyvy. Postrehol som to minulý rok, keď som sa pokúšal o hnojenie vyluhovaným slepačím trusom, samozrejme riadne zriedeným. Nepočítal som s takou horúčavou a suchom, takže porast bol čiastočne popálený a rast sa pribrzdil asi o 3 týždne. Pomohlo výdatnejšie zalievanie a prípravok VITALITY KOMPLEX. Tieto podmienky zapríčiňujú, že pestovateľov gladiol na juhu Slovenska ubúda a presúva sa severnejšie.

V tomto článku sa nevenujem podrobnejšie kultivarom či semenáčom, ich kvalite či slabinám, o tom možno nabadúce. Nakoniec Vám prajem čo najmenej problémov a veľa pekných kvetov na záhradách.

Louis Peeters

(Glad World 269) přeložil Petr Šmída

Louis Peeters se narodil v březnu 1934 v jižní části Holandska. Byl nejmladším z osmi dětí, jejichž otec byl farmářem. Byl vychováván během druhé světové války a po základní škole zůstal doma, aby pomáhal na farmě. V roce 1949 jeho rodina vypěstovala prvních 20 arů gladiol. V roce 1954 strávil rok v armádě. Později, na sedm let, získal práci v armádním mobilizačním komplexu. V tomto období také navštěvoval univerzitu, aby získal diplom z obchodu. Po jeho získání kráčel dál k zisku certifikátu k obchodu se zvířaty, zahradnictví a velkoobchodnímu prodeji. V těchto časech také začal pěstovat po práci své vlastní gladioly. V roce 1958 se oženil se svou ženou Nelly, jejíž otec pěstoval gladioly po mnoho let. Bylo přirozené, že po jejich svatbě pěstovali 80 arů gladiol a 240 arů jirín.

V roce 1963 se Louis stal obchodníkem firmy HBG (holandská květinářská společnost) a pro příštích třináct let se jeho živobytím stal nákup a prodej hlíz mečíků. Úzce taktéž spolupracoval se svým přítelem, který exportoval hlízy do Německa. V šedesátých letech se pěstovalo v Holandsku více než 400 různých kultivarů gladiol.

V roce 1973, Louis, jeho žena a tři děti, emigrovali do Kanady, kde se usadil, koupil si farmu a začal pěstovat sóju, fazole, pšenici, atd. Nakonec vlastnil až 120 ha půdy a choval i prasata. O několik let později si objednal kontejner hlíz gladiol z Holandska a od té doby pěstoval i je. Inspiroval se Alexem MacKenzie, velmi známým kanadským šlechtitelem. Od něj se naučil hodně o šlechtění a jejich pěstování. Jak se jeho množství pěstovaných kultivarů zvyšovalo a zahrnuje i Alexovy a jiné skvělé severoamerické kultivary, tak byl Alexem přesvědčen, aby zpracoval nabídkový katalog. To udělal v roce 1994. Louis je členem Canadian Gladiolus Society a NAGC. Účastní se konferencí NAGC. Je členem Classification Committee a řídil AA Trial Garden. Vedle lásky k mečíkům se zapojuje i v jiných výběrech a projektech. Pomohl např. odstartovat a zrealizovat komplex apartmánů 'Windmill Gardens', který holandským penzistům, kteří imigrovali, pomáhá cítit se více jako ve své domovině.

Louis rád předává zkušenosti o pěstování gladiol. Často věnuje květiny přátelům, sousedům, návštěvníkům a hlavně dětem. Baví ho pozorovat oči obdarovaných, když obdivují krásné velké květy a očekává možné zajiskření, které zažil i on. Svůj život zasvětil těmto nádherným květinám.

Louis vyšlechtil mnoho nových skvělých kultivarů a vytváří kvalitní katalogy. Louisova dcera Karin převzala obchod firmy v roce 1999. Toto umožnilo Louisovi věnovat více času šlechtění. Účastnil se mnoha výstav mečíků, ale sám raději preferuje trávit čas na svém poli. Za ta léta introdukoval přes 100 kultivarů, včetně několika vítězů AA trials, jako Crusader, Chatsworth, Annie a Mariet. Louis měl velký úspěch se svou linií Huron, jako Huron Memories, Huron Darkness a Huron Silk, stejně tak i s Perth Pearl a Perth Silence, ve své linii Perth. Zaměřoval se na šlechtění komerčních typů gladiol s exhibičními kvalitami. Ringmaster, Secret Lady a Powerful Lady patří mezi jeho poslední vítězné mečíky. Získal mnohá ocenění v British Trial Gardens. Jeho kultivary jsou etablované ve Velké Británii, kde mají velký

úspěch, hlavně Beautiful Angel. V polovině devadesátých let postavil základy pro šlechtění voňavých linií. To je jedno z témat, na které se v současné době soustředí. Mysl si, že vůně v komerčních i exhibičních sortách bude velice potřebná. Pozoroval úspěch se svou první voňavou introdukcí Fragrant Lady v roce 2008. Pokračuje v soustředění se na vytvoření mimořádně kvalitního mečíku, který se zařadí do top-ten a navíc bude vonět.

Louis obdržel zlatou medaili NAGC v roce 2006.

Zkušenosti s pěstováním mečíkových korálů

Petr Mimiránek

Je všeobecně známo, že mečíky mají velkou schopnost vegetativního množení dělením hlíz a především korálky (brutem). Množství a velikost korálů u různých odrůd je značně rozdílné, tyto mohou být drobné či větší s různou klíčivostí. Zajímavá je též vlastnost, kdy některé korály při sklizni pěkně u hlíz drží a u některých odrůd opadávají a je potřeba je pracně při sklizni vybírat z půdy. Při vybírání z půdy může vzniknout problém s příměsí. Skořepinka (tvrdý obal) může být tenká jako papír a nebo velmi tvrdá a dokonce o více vrstvách. Korálkům je potřeba věnovat velkou pozornost při sklizni, uskladnění a neméně důležitá je příprava a ošetření před výsadbou. Pečlivá výsadba a výsev korálů je zásadní možnost, jak danou odrůdu rychle rozmnožit a udržet v dobrém zdravotním stavu.

Pro dobrý zdravotní stav korály odebíráme od zdravých a vitálních rostlin, které v porostu vyznačíme. Nazýváme to udržovací šlechtění.

Je mnoho způsobů úpravy a ošetření korálů před výsadbou, a to loupáním (mechanickým odstraněním tvrdého obalu), ošetřením desinfekčním přípravkem Savo, či předklíčiváním.

Na jednu stranu vidím v úpravách korálů k výsadbě zásadní problém. Korály u životaschopných odrůd by měly dobře klíčit a růst bez jakýchkoliv úprav. V mnoha případech však musíme řešit situaci, kdy máme jen jednu hlízu od vzácné odrůdy, kterou potřebujeme zachovat. Také šlechtitel, který prvním rokem vybere krásný semenáč (získá jen jednu hlízu), má zájem jej co nejrychleji rozmnožit.

Jsou zde i odrůdy, které se stabilně množí dělením (mají dva nebo tři silné pupeny, které dorostou v silné kvetoucí rostliny) a nedávají skoro žádné korály. Je to výhodné pro velkopěstitele, protože když vysadí např. tisícovku hlíz, sklídí dva tisíce a tisícovku mohou každý rok pravidelně odprodat, aniž by se zdržovali množением korálů.

Většina amerických odrůd vytváří málo korálů. Mnoho vlastních semenáčů, které jsem se pokoušel rozmnožit, dávalo korálů minimálně, nebo žádný. Velké množství pěkných semenáčů bylo nutno pro naprosto nedostatečnou tvorbu korálů vyřadit.

Velmi dobrého výsledku jsem dosahoval vyséváním korálů promíchaných mírně navlhčeným perlitem. Sáčky jsem dal do místnosti s teplotou 20-22 °C. Pozoroval jsem, že perlit se během několika dní barvil dohněda, došlo k částečnému vyloužení látek ze skořepin. Korály bylo potřeba hlídat, aby klíčky nenarostly moc dlouhé a nedocházelo při sázení k jejich poškození. Pokud se počasí pokazilo a nebylo možné

sázet, předklíčenou sadbu jsem dal do chladna.

Při sklizni jsem často pozoroval, že větší hlízky narostlé z větších korálů měly větší procento houbových chorob. Ing. Václavík a jiní tvrdí, že pro větší výnosy hlíz při pěstování z korálů je potřebné vysévat jen velké korály. Přesévají je sítím a drobné vyhazují. Pravda, s narostenými drobnými hlízkami je více práce a kvetou o rok později. Někteří pěstitelé tvrdí, že z těchto drobných korálů nikdy velké a silné rostliny nedorostou, což se mě nepotvrdilo. Mě se jeví, že hlízky z malých korálů jsou většinou zdravější, toto je moje zkušenost.

Za vhodnější postup k udržení vitality, než je třídění korálů dle velikosti, považuji odebrání korálů jen z vyznačených zdravých rostlin.

V literatuře se uvádí, že jednou z možností, jak eliminovat virosu, je použít k výsevu malé bruty. Vychází se z předpokladu, že při narůstání bruty se původní genetický materiál odrůdy replikuje rychle, zatímco virus pomaleji. Takže malé bruty mohou obsahovat DNA odrůdy a ne nukleovou kyselinu viru, který ještě nestačil do korálků „doběhnout“.

K udržení dobrého zdravotního stavu napomáhám vytrháváním nemocných rostlin během celé vegetace. Hromada vytrhaných mečků a odlámaných odkvétajících klasů je trnem v očích většiny místních obdivovatelů. Nedovedou pochopit, proč tak barbarsky s mečky zacházím.

Jarní počasí minulého roku bylo krajně nepříznivé. Přišlo poměrně velmi dlouhé období sucha. Zavlážená záhony okamžitě vysychaly a korály vzcházely velmi špatně, pomalu a řídko. Potvrdily se mě již několikrát ověřené zkušenosti, že v polních podmínkách jsou výsledky s pěstováním mečků mnohem lepší než na zahradě.

Po vysazení velkých hlíz zbyl malý volný kousek pole. Tak jsem se rozhodl k malému experimentu. Zbylou směs korálů jsem záměrně promíchal, aby při pokusu byl vyloučen rozdíl klíčivosti. Korály jsem nepočítal, vysel jsem vždy do řádku jednu zarovnanou zavařovací sklenici. Netřídil jsem dle velikosti, neloupal a nepředklíčoval. K vysetí došlo 20. května a záhon byl dobře zavlážen.

1. řádek byl vyset bez jakéhokoliv ošetření.

2. řádek, korály před vysetím nasypány do igelitového sáčku a zavlhčeny Savem. Přibližně po půl hodině došlo k nasypání do řádku. Nedošlo k úplnému vybělení (rozpuštění) skořepinek.

3. řádek, korály v sáčku byly zavlhčeny zředěným lignohumátem dle návodu.

4. řádek, korály byly namořeny fungicidem Merpan,

5. vysetý řádek jsem pokropil z postřikovače Trichomilem, zředěným dle návodu.

Výsledky: (nedělal jsem přesnou statistiku a počítání dopěstovaných hlízek).

Nejlépe klíčil řádek č. 2 (ošetření Savem). Mnoho korálů vykvetlo a vyklíčilo i mnoho drobnějších. Z tohoto řádku bylo sklizeno nejvíce hlízek.

Řádek č. 3 (lignohumát) vyklíčilo méně rostlin než v řádku 2. Několik korálů vykvetlo. Rozdíl byl především v tom, že vyklíčilo méně drobných korálů, než u vzorku 2.

Řádky č. 4 a 5 měly mnohem slabší růst, vyklíčilo podstatně méně, nic nevykvetlo.

Řádek č. 1 vykazoval nejmenší počet vyklíčených korálů, ty které vyrostly, byly slabšího růstu a klíčily později.

Podmínky k růstu byly tvrdé, pozdní výsadba, během vegetace jsem již nezaléval.

Z celkového pokusu již za vegetace bylo zřejmé, že rozdíl mezi jednotlivými řádky budou velké. Postup ošetření korálů Savem je popsán podrobně ve Zpravodaji č. 113. Tato metoda se mě zpočátku jevila jako velmi drastická a velmi pracná. Měl jsem původně obavy, že Savo korály zničí. Korály se nasypou do kelímku, zalejí Savem, které asi po dvaceti minutách měníme, než se dosáhne úplného rozpuštění tvrdé skořepiny. Korály takto vybělené je potřeba brzy sázet. Tímto pokusem jsem si ověřil, že obal korálů není nutno Savem úplně rozpouštět. Stačí eliminovat látky bránící klíčení. Každopádně budu pokus opakovat.

Proč došlo k rozdílným výsledkům jednotlivých pokusů:

K pokusu 2: je možné, že se korály dostaly na úroveň oloupaných. Savo desinfikovalo zárodky hub, narušilo skořepinu a eliminovalo látky bránící klíčení. Vydatná závlivka v čase klíčení je důležitá.

Pokus 3: lignohumát obsahuje huminové kyseliny a ty stimulují růst, podpoří kořenový systém a pomohlo i namočení. Mohlo dojít k částečnému odplavení látek bránících klíčení.

Pokus 4: Merpan nemá vliv na klíčivost ani na růst bruty, je to jen krátkodobá ochrana. Kdyby chtěla vyklíčit nějaká spora patogenní houby, účinná látka captan v Merpanu tomu může zabránit. Je pravda, že některé fungicidy působí podobně jako retardanty, zkracují růst.

Pokus 5: Trichomil nemá žádný vliv na klíčení, houba *Trichoderma harzianum* parazituje na patogenních houbách. Takto nepřímo chrání ošetřenou květinu či plodinu. *Trichoderma* jako mykoparazit zabíjí buňky hostitele, produkuje řadu antibiotik, omezujících některá bakteriální napadení rostlin. Funguje především jako půdní konkurence patogenních hub. Správnou funkci houby ovlivňuje pH půdy a mnoho dalších faktorů (Ing. Lubomír Věchet CSC.).

Trichomil byl s úspěchem vyzkoušen jako postřik na vegetační část rostlin, tedy list. Není pravda, že funguje pouze jako půdní houba. Působí kontaktně na povrchu rostlin, proti *Botrytis* na jahodách a bobulích révy vinné. Na trávnicích proti plísni sněžné, u obilovin, kukuřice a slunečnice proti fusariu. Pomáhá také k biodegradaci chemických pesticidů v půdě (Ing. Drímal, výrobce).

Nejlepší metodou pro výsev korálů je oloupaní. Je to metoda pracná a zdlohavá. Vyžaduje zručnost a opatrnost, protože loupáním se snadno korály poškodí. Můžete použít malý nožík, a nebo odtrhněte špičku korálku nehtem palce a skořepinu odloupnete. Loupaním zjistíme nemocné a suché korály. Také touto metodou najdeme příměsi (odlišná barva obnaženého korálku). Oloupané můžeme uskladnit v papírových sáčkích i několik týdnů. Nejzácnější korály loupnu a vysévám do čtyřhranných květináčů 12 x 12 cm, a to po 10 ks. Kdo má možnost si s tím pohrát, může sázet jen po jednom do kelímku z automatu na kávu. Výhodou je možnost vysévání již od poloviny března (i dříve) bez ohledu na počasí, a to do studeného skleníku, nebo založením do pařeniště. Korály klíčí na 100%. Klíčící korály můžete podpořit v růstu závlivkou přípravkem „Vitality Komplex“, který obsahuje přírodní enzymy podporující růst. Rostoucí bruty též přihnojujeme slabým roztokem Krystalonu. Opatrně s přehnojením dusíkem.

Během června za zamračeného počasí kelímky vyklopím a mečíky sázím opatrně přímo na záhon. Rostlinky vyčerpají v květináči živiny a hrozí také nebezpečí

zaschnutí. Do větších květináčů 20 x 20 cm jsem vyzkoušel sázet i padesát korálů. Není třeba pěstovat korály na velikost hlíz v prvním roce, důležité pro mne je, že dopěstují kompletně všechno hned prvním rokem od vybraných semenáčů včetně vzácných novinek z ciziny. Samozřejmě, větší množství oloupaných korálků můžete sázet přímo na záhony.

Vhodná je také výsadba oloupaných vzácných korálů do bobtnáků, jiffů. Vložíte jeden korál a necháte jiff nabobtnat na misce s vodou. Bobtnáky hlídáme, aby nepřeschly, a již rostoucí rostlinky vysadíme do řádku (po zmrzlých) na záhon. Při sklizni je výhoda, že obal jiffu drží nově narostlé korály u nové hlízy. Dokonce takto můžeme semínko mečíku již prvním rokem dopěstovat až do kvetení. Balíčky se mohou v řádku zasypat pískem. Podobná metoda zde již byla popsána před více lety, a to položením pásu netkané textilie do vyhloubené rýhy. Při sklizni oceníme výhodu, že žádný nově narostlý korálek nezapadne.

Kolik let vydrží uskladněné korály, to přesně nevím, ale paní Kubíčková, naše členka, vysela korály staré 5 let, které našla zapomenuté ve sklepě. Korály byly oloupany a přebrány a vyrostly krásné zdravé rostliny a hlízy. Také jsem viděl u několika pěstitelů záhon dvouletých korálů, které byly zdravější a vitálnější než jednoleté. Pan Šaran ozdravuje korály před výsadbou tak, že nasype korály do nádoby s vodou, ten který plave vyhodí a který klesne na dno sází. Považuje to za velmi dobré ozdravení. Tento způsob je výhodný zvláště při výsevu většího množství korálů. Porosty mečíků u pana Šarana jsem viděl zdravé. Ing. Jiří Václavík v Průhonicích ošetřoval velkou část brutu tzv. metodou „vařením“, (podle metody Dr. Magieho) a také běžně korály uskladnil dva roky. Porosty mečíků v Průhonicích jsem viděl naprosto zdravé a vitální. Metodou „vařením“ korálů se omezí některé houbové nemoci.

Názor: Víceleté korály vhodně uložené, paní Kubíčková dobře přebrala, oloupala a suché vyhodila. Byly odstraněny všechny nemocné, u kterých likvidace nemocemi probíhala více let skladováním. Od některých odrůd zůstalo jen deset procent k sázení schopných, kdežto u jiných i 80 procent k sázení schopných. Zvýšení klíčivosti a ozdravení je též vysvětlitelné u metody pana Šarana, vyplavením suchých a nemocných korálů.

Naskýtá se tedy řešení, zda-li ponechat korály jeden nebo více let odpočívat ve sklepě. Látky zabraňující klíčení postupně ztratí účinnost. Korály napadené houbami uhynou. Takže sadba může vykazovat ozdravení. Také více let uskladněné korály mohou fungovat jako reserva, navrácení se k některé staré vzácné odrůdě.

Z letních zápisů u mne nejzdravěji a nejvitálněji rostly odrůdy J. Václavíka, KARLA, modrofialový, JARMILA, červený, SIMONA, oranžový, OTYLKA, oranžově červený.

Nejkrásnější okáče byly ASSOL (Krašeninnikov), květ s červeným okem, VESTOČKA (Murin), s červeným okem, SKAJSTA KOMBINACIJA, žlutý, červené oko, PŘEHLÍDKA (Novák), žlutý, fialové oko. AMAZONKA (Trifonov), pastelově růžový, červené lemované oko a MARGO (Ušakov), bledě levandulový s výrazným červeným okem. Nejsilněji vonící mečík CH 11/05 pana Chmelíka.

Obzvláště pěkné jsou nové ruské, moldavské a litevské mečíky: BOGIŇA KANON (Murin), kouřově růžový s velkým žlutým okem, CHRAM SOLNCA (Baranov), tmavě zlatě žlutý, krásná stavba klasu, MALENKAJA KUKOLKA (Vinkelis), světle žlutý,

krispované okraje, KROVAVOE VOSKRESENIE (Kolganov), zářivě červený, NERINGA (Markevičius), krémový, fialově žilkovaný, OLCHON (Krašeninnikov), levandulový, jemná fialová kresba, ZALAITIS ZELTS (Vinkelis), žlutavý, nové husté kadeření.

Z amerických odrůd byly nejkrásnější: SHOWMAN'S DELIGHT (Hartline), lososový až narůžovělý, vynikající stavby, pozdní, SUPER CROSS (Hartline), oranžově červený, SABRINA (Summerville), starší odrůda, žlutě zelenkavý s červeným okem. A mnoho dalších.

Na cestě k plnokvětým mečičkům

(Kapitolu o plnokvětosti mečičků z knihy A. V. Murina a V. N. Lysikova volně přeložil Tomáš Sehnoutka)

Plnokvětost je velmi cenný znak v okrasném zahradnictví. Na jejím základě bylo vytvořeno mnoho odrůd růží, primulek, karafiátů, petunií, jirín i tulipánů. V současném sortimentu mečičků však plnokvěté odrůdy chybí.

Vznik přirozené plnokvětosti rostlin bývá spojován s vlivem změněných exogenních faktorů prostředí a zřejmě ve výsledku s přerozdělováním fytohormonů. Tak třeba podle údajů A. I. Kuzněcova vliv gibberelinu na plnokvětý mutant máku plnokvětost snížil a pod vlivem kinetinu se plnokvětost zvyšovala.

Plnokvětost se projevuje ve zvýšení počtu korunních plátků a plátkovitých orgánů, vzniká však i v důsledku petalizace tyčinek, rozštěpením korunních plátků, fascií a proliferací. Jelikož se tkáň tyčinek a plodolistů vytváří ze třetí vrstvy apexu květu, tak mutace zřejmě vzniká právě v něm a projevuje se pak fenotypicky v podobě zvýšení množství orgánů květu a jejich přeměnou v plátkovité struktury. Zvýšení počtu květních prvků může být spojeno s oživením činnosti vedlejších meristémů jako třeba spících pupenů na výhonu. I k tomu může přispívat přerozdělování rostlinných hormonů.

Z velkého množství materiálu, který jsme ovlivnili mutagenními faktory, se plnokvěté mutace objevily hlavně v případech, kdy jsme použili několik zvýšených dávek gama radiace na hybridní semena jak v kombinaci s chemickými mutageny, tak i samostatně. Při tom byla největší plnokvětost získána v případě ozáření suchých semen s jejich následným zpracováním nitrometylmočovinou. Je možné, že právě taková kombinace mutagenů přispěla k mutaci odpovídajícího rostlinného hormonu a zesílila jeho produkci.

Murina a Lysikov navrhuje následující typy plnokvětosti mutantů.

1. Úplná plnokvětost – všechny tyčinky a květní listeny jsou přeměněny v plátkovité struktury. Takovéto rostliny jsou sterilní.
2. Částečná plnokvětost – v plátkovité útvary jsou přeměněny pouze tyčinky nebo jejich část. Rostliny jsou fertillní.
3. Meristémová plnokvětost – vzniká díky činnosti vedlejších meristémů květu, při tom se může zvýšit počet částí okvětí, tyčinek i plodolistů. Fertilita se zachovává.
4. Fasciovitá plnokvětost – vzniká díky fascií soukvětí. Rostliny jsou fertillní.

V důsledku kombinovaného účinku radiace a nitrometylmočoviny na hybridní

semena byly získány dva mutanty s prvním typem plnokvětosti. Bohužel však kvůli slabé vitalitě brzy zahynuly. Ostatní mutanty byly získány v důsledku méně drsného účinku mutagenů. Typ plnokvětosti u nich byl od částečné, přes meristemickou až po fasciovitou.

Při petalizaci tyčinek v plátkovité útvary se měnily hlavně nitky tyčinek, prašníky zůstaly beze změny. Plátkovité útvary vznikaly v podobě plachty na jedné straně nitky tyčinky, na obou stranách – jako by vznikaly dva korunní plátky nebo ze tří stran, což zvyšovalo dojem plnokvětosti. Také se objevovala přeměna tyčinek i prašníků v plátky, přeměna jenom prašníků nebo jejich částí. Zřídka se proměnily v plátky květní listeny, přitom docházelo k jejich rozčlenění a vytvoření plátku z jedné strany. Po šlechtitelské práci a selekci bylo do elity zařazeno více než 30 plnokvětých vysoce ozdobných šlechtěnců s různým zbarvením květů (bílá, krémová, růžová, šeríková černočervená). Nejlepší z nich dostaly jména.

VEGA 410, druhý typ plnokvětosti

MLEČNYJ PUŤ 410, třetí typ plnokvětosti

SIREŇVYJ TUMAN 472, třetí typ plnokvětosti

CHOROVOD 400, třetí typ plnokvětosti

MISTĚRIJA 400, třetí typ plnokvětosti

PEGAS 400, třetí typ plnokvětosti

REVJU 400, třetí typ plnokvětosti

ČERNOE KRUŽEVO 458, druhý typ plnokvětosti

Perspektivní jsou AVRORA 400, METĚLICA 400, FANTAZIJA 410.

Všechny uvedené mutantní mečíky bude možné využít ve šlechtitelské práci, protože mají pevný stvol, pěkný klas a velké květy. Plnokvětost je stabilní a nezávislá na podmínkách pěstování ani počasí. Plnokvětost je zachována na všech květech soukvětí. Mnohé z těchto plnokvětých mečíků byly vyzkoušeny v Moskvě a jsou dobře známy odborníkům.

O 11 let později

Dr. Lowell C. Ewart (Michigan Glad Society)
(Glad World 266)

Současný výzkum vyvinout fertillní voňavou a chorobám odolnou zárodečnou plazmu trvá nyní již 11 let (k březnu 2011 – pozn. překladatele). Zaujímá to krátký časový úsek, když zvážíme cestu, kterou voňavé mečíky urazily od dob práce Williama Herberta, která započala okolo roku 1806, využitím v noci vonícího druhu *G. tristis* a ve dne vonícího *G. recurvus*. Po roce 1809 p. Herbert věnoval svůj čas křížením *G. caryophyllaceus* a *G. liliaceus* na své *tristis* hybridy. Mnoho z tohoto materiálu bylo uvedeno mezi roky 1842 – 1846. Tento typ křížení se dokonce, do dnešních dnů, stále vykonává. McLean (1938) a Morgan (1953) informují o rozsáhlých výsledcích z jejich křížení. Všechn tento materiál byl diploidní (2n), zatímco současné komerční kultivary jsou tetraploidní (4n). Diploidní materiál, svou největší měrou, nebyl úspěšně inkorporován do komerčních kultivarů kvůli šlechtitelským bariérám – rozdílnost v chromozomovém čísle, sterilita, množiteléské problémy a ekologická odezva některé pojmenovat.

V roce 1955 započala svou práci Joan Wrightová, za použití *G. callianthus* (Gc), diploidu z Etiopie, ve věci jeho křížení na komerční tetraploidy. Konečným výsledkem bylo uvedení velice voňavého tetraploidu Lucky Star (Filigree x Gc) a triploidu (3n) zpětně kříženým *G. callianthus*, jako pylovým rodičem. Tento výkon nebyl procházkou růžovým sadem. Pokud se o takový projekt pokusíte s 2n druhy gladiol, buďte připraveni obětovat 10 – 14 let práce, než získáte vytouženou 4n úroveň. Několik šlechtitelů současnosti, včetně autora, používalo a používá Lucky Star jako most k přenosu vůně a toleranci k chorobám do komerčních gladiol. Výsledky zesnulého Igora Adamoviče jsou, pravděpodobně, tímto užíváním Lucky Star nejvíce poznamenány.

V roce 2010 bylo dvanáct voňavých selekcí přidáno do genetické základny, čímž rozšířily celkový počet selekcí na dvacet, které budou použity v křížení. Některé z těchto selekcí jsou zamýšleny namnožit pro možné aukční použití. Hladina vůně, detekovatelná v současné zárodečné plazmě, se pohybuje od lehké po dobrou. Žádná nedosáhla hladiny Lucky Star, ale velice se k ní přiblížila. Nejvoňavější, chorobám odolné selekce s tmavě zeleným olistěním, vznikly z křížení, kde se Lucky Star vyskytovala v rodokmenu obou rodičů.

Komerční tetraploidní kultivary, užívané v tomto výzkumu, silně potlačují voňavý projev, ale jsou nezbytné pro vylepšení architektury klasu rostliny. Je velice povzbudivé zjistit, že po prvním zpětném křížení s Lucky Star je vůně velice snadno zjistitelná. Pěstování hlíz v roce 2011 by tak mohlo být velice zajímavé.

Aby se přidala nová dimenze do současné genetické základny, tak si myslím, že by bylo velice užitečné, pokud by se mladý šlechtitel zaměřil na úkol inkorporovat do současných sort geny *G. caryophyllaceus*, který, jak je známo, má silnou karafiátovou vůni. William Herbert ho používal ve svém šlechtitelském programu, taktéž i Adamovič. Uvědomme si ovšem, že časová přímka může trvat dvacet let.

Pyl, pestík & plod

Dave Selinger, Don Selinger

(Glad World 270)

přeložil Petr Šmída

Posledních šest let, dodatkem k rodičům jednotlivých křížení, zaznamenávám datum, kdy jsem křížil a jestli jsem, během křížení, použil čerstvý nebo suchý pyl. Tato data, co shromažďuji, včetně informací o teplotě a rosném bodu, jsem se rozhodl analyzovat. Z počátku jsem analyzoval data bez rozlišení obou metod, které jsem sledoval (čerstvý nebo suchý pyl). Tato metoda byla započata dřívější hrubou analýzou, předpokládající, že obě metody budou výsledkově podobné. Nicméně jsem očekával, že suchý pyl může být mnohem lepší, pokud bude teplota (nebo rosný bod) vysoká, a tak jsem data, dle zmíněných metod, rozdělil. Obecným závěrem je, že suchý pyl byl téměř vždy lepší, než pyl čerstvý.

Nyní k detailům, ve státě Iowa je léto hlavně horké a humidní, ačkoliv se toto může ročníkově lišit. Například rok 2008 měl velmi mírné a málo dusné léto. Opylení tohoto roku bylo nesmírně kvalitní. Na druhou stranu, léto v roce 2010 bylo velmi

horké a dusné a jen málo křížení poskytlo semena. Křížení, která semena poskytla, jich vyprodukovala jen několik. Po dobu šesti let (2006 – 2011), sledující nejvyšší teplotu dne mezi polovinou července a časným srpnem, mělo nejvíce dnů svá maxima mezi 24,4 – 32,2 °C, s vrcholy okolo 29,4 °C. Rosné body se pohybovaly v rozmezí 7,7 – 23,3 °C - většina dnů se pohybovala v rozmezí 13,3 – 15,6 °C, druhý vrchol nastával mezi rosnými body 18,9 – 21,1 °C.

Poté, co jsem shromáždil data o teplotách a rosných bodech, tak jsem musel dát dohromady způsob, jak sumarizovat produkci semínek. Rozhodl jsem se klasifikovat křížení do třech položek. První zahrnovala křížení s jakoukoliv produkcí semen, druhá byla podskupinou první, s 10 a více semeny, třetí byla podskupinou se 100 a více semeny. Následující tabulka ukazuje výsledek analýzy s nejvyšší teplotou dne. Suchý pyl je sbírán z klasů z domova, který je klimatizován. Zjistil jsem, že je nejlepší pyl sbírat druhý den po řezu klasů a uložit jej přibližně na týden nebo více, což záleží na jednotlivých sortách mečků, k vyžrání. Sbíráám pyl do malých skleniček od dětské výživy a vysypávám jej na víčko. Po vysypání pylu na víčko je jednoduché zatlačit bliznu přímo do pylu. V případě čerstvého pylu, vede snaha získat prašníky k opylení z neotevřených puků, které jsou méně vyžralé, než ty, které se otevrou následujícího dne, k nezdárnému konci. Tabulka ukazuje procentuální úspěšnost křížení, která poskytla více než 0 semen (>0), více než 10 semen (>10) a více než 100 semen (>100), v závislosti na nejvyšší teplotě jednotlivých dnů, kdy se křížení prováděla. Pro oba typy pylu je postřehnutelný pokles úspěšnosti křížení s rostoucí teplotou, ve vztahu s dobrou produkcí semen (více než 100). Nicméně, v případě suchého pylu, jsou výsledky téměř vždy lepší, často i dvojnásobně, oproti použití čerstvého pylu (zvláště u křížení, co poskytují 100 a více semen).

	Teplotní maximum dne (°C)	>0 (%)	>10 (%)	>100 (%)
suchý pyl	21,7 – 23,9	-	-	-
	24,4 – 26,7	88	85	58
	27,2 – 29,4	83	70	26
	30,0 – 32,2	74	63	8
	32,8 – 35,0	84	63	11
	35,6 – 37,8	-	-	-
	Celkem	82	70	25
čerstvý pyl	21,7 – 23,9	59	31	7
	24,4 – 26,7	75	57	32
	27,2 – 29,4	56	35	10
	30,0 – 32,2	50	35	9
	32,8 – 35,0	26	11	0
	35,6 – 37,8	57	14	0
	Celkem	56	36	12

Pokud se podíváme na vliv teploty rosného bodu nebo vlhkosti, nalezneme podobný příběh. Křížení funguje nejlépe pod teplotou rosného bodu 18,3 °C, nejlépe však se suchým pylem. V případě čerstvého pylu začínou výsledky klesat po překročení teploty rosného bodu 12,8 °C a ukazují bídnou úspěšnost po překročení

hranice teploty rosného bodu 18,3 °C. V případě suchého pylu výsledky klesají, pokud teplota rosného bodu převyšuje 18,3 °C, ale více než polovina křížení produkuje 10 a více semen, kdežto u čerstvého pylu, analogicky, pouze 15 % křížení produkuje 10 a více semen.

Dodatkem k závislosti teploty a vlhkosti na produkci semen, je často problémem i poškození semen hmyzem, které se zdá být významnější na konci vegetace (druhá polovina srpna). Pokud se podíváme na časnější či pozdnější křížení, zjistíme, že více než polovina křížení v červenci a první polovině srpna vyprodukovala 10 a více semen a více než pětina křížení vyprodukovala 100 semen a více. U křížení z druhé poloviny srpna a začátkem září, vyprodukovala 10 a více semen menší polovina a méně než 15 % křížení 100 a více semen.

Pokud tedy chcete dobrou produkci semen, sbírejte pyl pod střechem, snažte se křížit v časnějším období vegetace a modlete se za chladné suché počasí. V neposlední řadě se vyvarujte křížení v opravdovém horku a vlhku.

Pyl, pestík & plod

Dave Selinger, Dan Selinger

(Glad World 271)

přeložil Petr Šmída

Jaké jsou Vaše cíle ve šlechtění? Pokud mám odhalit ty své, tak existuje několik hlavních cílů, jako zdravotní stav a něco, co se bude dobře propagovat a je unikátní nebo kvalitnější než to, co je v současnosti na trhu. Dodatkově se můžeme koncentrovat na velkqvěté či malokvěté typy, respektive exhibiční, řezové či originální typy mečíků. Je zde také mnoho ostatních charakteristik, které můžete vyhledávat, jako forma květu, silné zřasení, dobré mechanické vlastnosti, dobrá produktivita květů k řezu, atd.

Když rozhodnu o svém výběru a křížení tohoto roku, tak přemýšlím způsobem, že si potřebuji vytyčit některé další cíle. Po škodách od krup a bouře z minulého roku a dalších z letošní bouře, vyhledávám kultivary, které toto překonávají lépe než ty ostatní. Nutí mě to přemýšlet, zda by v mém šlechtitelském programu nestálo za zvážení, pozorněji vyhledávat selekce s nižším a robustním olistěním a ty, co se v půdě lépe zakotvují. Po letošním létě bychom měli vyhledávat semenáče s projevy vyšší tolerance k suchu a vysokým teplotám a vyřazovat semenáče, které snadno vykazují popálení květních kalichů nebo neschopnost odolávat horkým a suchým podmínkám.

V neposlední řadě by bylo skvělé, pokud bychom byli mnohem pečlivější ve výběru toho, co introdukujeme. Pravděpodobně mám na tom stejnou vinu jako ostatní, když přijde řeč na introdukce, které „nepřináší žádné ovoce“. Na obranu svou a ostatních je velice těžké to oznamovat. Jsem si jistý, že řada z Vás si pořídila nové introdukce pouze k tomu, aby po zaplacení \$5 nebo i více, zjistila, že nejsou lepší než to, co je právě na trhu. V některých případech je to nevyhnutelné, protože některé kultivary se budou v rozdílných podmínkách, rozdílných půdách a rozdílných ročních, chovat jinak. Některé kultivary si vedou dobře každý rok, nezáleží u nich,

jaké jsou vnější podmínky, bohužel, některé fungují dobře jeden rok, ale ne ten následující. Také některé, které bych zařadil mezi mé méně významné introdukce, např. Whiskers, obstály ve zkoušce času a zdají se být populárnější dnes, než původně. Nicméně čeho bychom se měli vyvarovat, jsou introdukce se slabou barvou, špatným uchycením květů a dalšími vážnými vadami.

Kvety a naše zmysly

Mária Windischová

Kvety sprevádzajú ľudstvo od staroveku. Už v dávnej minulosti sa kvety používali k obetným obradom, na výrobu parfumov, dekorácie interiérov, exteriérov a zdobenie tela. Skrátka rastliny ovplyvňujú všetky naše zmysly a po stáročia prinášajú ľuďom potešenie nielen svojim vzhľadom a vôňou.

V 19. storočí sa kvety prebojovali do domácnosti, stali sa súčasťou rôznych osláv a začali sa využívať ako darček. Na konci minulého storočia a hlavne na začiatku 21. storočia sa kvety stali doslova každodennou súčasťou našich životov. Sortiment je mimoriadne bohatý a na trh stále prichádzajú nové odrody, kvety sú dostupné počas celého roka. Pomaly sa stáva bežným kupovať kvety pre seba a vyzdobiť si nimi svoju domácnosť. Kvety nás vedia nabiť energiou a provokovať všetky naše zmysly, a práve to na nich obdivujeme. Svoje okolie vnímame pomocou piatich základných zmyslov: zrak, sluch, čuch, chuť a hmat. Všetky tieto vnemy v nás vyvolávajú emócie a ich prostredníctvom majú kvety na náš život veľmi blahodarný účinok - dokážu potešiť, zlepšiť náladu, ale i dodať sebadôveru a zvýšiť prítťaživosť.

I kvety môžu chutiť. Čoraz viac sa začínajú kvety využívať v modernej gastronómii ako ozdoba jedla (okvetné plátky sa namáčajú v čokoláde). Ani floristi nezaostávajú a využívajú dizajnové nádoby na vytváranie dekoratívnych aranžmánov vo forme rôznych tortičiek, koláčikov, kokteíl. Takéto dekorácie pôsobia vtipne a kvety neútočia len na našu chuť, ale aj zrak. Receptory pre naše vnímanie hmatu sú rozmiestnené po celom tele a je pravdou, že mnohé kvetiny sú veľmi príjemné na dotyk. Čuch tiež predstavuje významnú súčasť chuti. Kvety sa od pradávna pestujú nielen pre krásu, ale aj pre liečivé účinky, a tiež pre vôňu. Vzhľad je základ. Najsilnejší vizuálny efekt majú pri kvetoch farby. Sluch je po zraku druhým najdôležitejším zmyslom. Umožňuje nielen vnímanie zvuku a priestorovú orientáciu, ale aj komunikáciu s ostatnými ľuďmi.

Aj kvety majú svoju životnosť. Majú to zakódované vo svojich génoch. Môžeme to do istej miery ovplyvniť, napr. výživou počas rastu, spôsobom a termínom zberu, manipuláciou a skladovaním. Na trvanlivosť rezaných kvetov má pozitívny vplyv rad prípravkov s chemickým zložením, ktoré ich starnutie oddiali. Sortiment prípravkov pod značkou FLORALIFE zahŕňa ošetrovanie kvetín od ich zberu až do úplného konca odrezaného kvetu. Mnoho ľudí ešte neodhalilo tento prípravok, ktorý predlžuje trvácnosť odrezaného kvetu.

INTRODUKCE MEČÍKŮ 2013

- CUKRLÉ, 571 EM** (Rýpar 2013) – Základ bílý, světle levandulové přelivy, rozpité, stříkané tmavě levandulové oko. Silně zvlněný a voskový exot s výbornou stavbou. Výška rostliny 140/75 cm, nákvět 21/9/4 puků, průměr květu 15 cm. Sem. R 1067, Marsianka x Barborka.
- DOMINA, 312 LM** (Rýpar 2013) – Citronově žlutý, krásně zvlněný a voskový květ s dokonalou soutěžní stavbou klasu. Vítěz semenáčů na Floře 2010. Výška 150/70 cm, nákvět 24/10/5, květ 11 cm. Sem. R 1005, Extračistota x Zlatíčko.
- FAKULE, 355 M** (Rýpar 2013) – Zářivě červený, dole žlutá ozdoba a mramorování, krásný kulatý květ, pravidelná stavba. 1. místo na výstavě Martin 2009. Výška 150/65 cm, nákvět 23/8/6, květ 10,5 cm. Sem. R 973, R 700 x Fireball II.
- MODELÍNA, 311 M** (Rýpar 2013) – Krémový, v puku světle žlutý, tmavé vínové stříkané oko. Krásný řezový okáč. Výška 170/75 cm, nákvět 22/8/4, květ 11 cm. Sem. R 1042, Painted Lady x Hallmark.
- SUBRETA, 500 LM** (Rýpar 2013) – Sněhově bílý výstavní obr, zdravý a vitální. Výška 180/80 cm, nákvět 26/10/6, květ 15 cm. Sem. R 1098, Of Singular Beauty x Polaris.
- CRAZY IDEA, 473 M** (Šaran 2013) – Základní barva je orchideově růžová, lehce melírovaná, s kontrastním velkým, orchideově purpurovým okem. Evokuje představu exotických květů známé orchideje *Cattleya*. Květy jemného zřasení jsou ve dvouřadu na středně dlouhých klasech s až 22 puky, až 8 najednou otevřených. V těžších humózních půdách se velmi sytě vybarvuje. Pochází z křížení Marsianka x Harlekýn.
- KAROTA, 335 EM** (Mikulášek 2013) – Lososovo červená, dole jemné biele líčce, pevné rovné klasy. 24/10/8 p., R2, W3. Sem. 1/06-1, Pulchritude x Joker.
- MARCIPÁN, 465 M** (Mikulášek 2013) – Žiarivo ružová, v strede jemný červený jazyk lemovaný slabou oranžovou. 22/10/6 p., R3, W4. Sem. 2/07-8, Chanel x Polaban.
- MARMELÁDA, 436 VL** (Mikulášek 2013) – Lososovo červená, jemné biele líčce, pevný rovný klas, veľmi neskorá. 24/10/5 p., R3, W4. Sem. 27/01-5, Bryanne Nicole x Fire & Ice.
- MAXIM, 531 M** (Mikulášek 2013) – Marhuľovo krémová s rozpitým červeným očkom, veľké kvety. 22/8/4 p., R3, W3. Sem. 7/07-2, (Gay Festival x Red Majesty) x Kejda.
- MODELKA, 426 LM** (Mikulášek 2013) – Oranžovo červená, v strede tmavšie šumrovanie. 24/10/8 p., R3, W4. Sem. 25/07-1, Joker x Ivory Queen.
- ÚSVIT, 433 M** (Mikulášek 2013) – Jemná lososová s krémovo žltým hrdlom a líčmi. 22/10/5 p., R3, W4. Sem. 11/01-1, Kristin x Clarence's Choice.
- ZÁHORÁK, 521 LM** (Mikulášek 2013) – Nariasená krémovo žltá s oranžovým nadychom. Tenký pinkový lem na vonkajších lupeňoch, vnútorné majú lem zeleno žltý. Pevný kompaktný klas. 26/10/6 p., R4, W4. Sem. 31/07-1, Joker x Kejda.
- BLUE FOUNTAIN, 384 M** (Vaník 2013) – Stredne fialová, pekne zriasená, vitálna, množivá, V. 130/65 cm, p. 23/7/4, R3, W4. Sem. BLU 3/07/1, [(Space x Reverie) x Bluet] x Destera.

- ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ, 363 LM** (Vaník 2013) – Svetloružová, vnútorné lupene kratšie, lemované zelenou, V. 125/55 cm, p. 21/8/5, R4, W5. Sem. SYR 2-3, Syrakov x [Radyň x (Hayride x Bronzová Socha)].
- PRAMEŇ, 484 M** (Vaník 2013) – Stredne fialová s bielou, farebne podobná na Atlantis. V. 135/70 cm, p. 24/6/5, R2, W3. Sem. ATL X ME 1/2002, Atlantis x Modré Eso.
- INA, 463 M** (Vaník 2013) – Krásna kombinácia ružovej so žltou, zelenou a krémovou, exotický tvar kvetu s kratšími vnútornými lúpeňmi, pekne zriadená, je skrátka iná ako ostatné. V. 120/50 cm, p. 17/7/4, R3, W4. Sem. NK 1/03/3, Nitrianske Knieža x sdlg.
- ČERVENÁ KREATURA, 355 EM** (Roman 2013) – Farba červená s krémovým okom žihánym ružovou. Rovný klas s vynikajúcim dvoj radom. V. 130/76 cm, počet pukov 24/10, R3, W3. Semenáč 39-07-9 z kríženia Huron Lady x open.
- JOLANA, 465 EM** (Roman 2013) – Farba cyklámenová s tmavým okom lemovaným krémovou. Klas rovný s hustým dvojrdom. V. 113/59 cm, počet pukov 22/13, R3, W3. Semenáč 10-07-3 z kríženia Frangine x Jantarnaja Baltika.
- MELANIA, 311 M** (Roman 2013) – Farba svetlučko krémová s veľkým levandulovým okom. Klas dvojrdomový, rovný s dobrým usporiadaním kvetov na klase. V. 125/62 cm, počet pukov 22/10, R4, W5. Semenáč 9-07-2 z kríženia Huron Kisses x Cameron.
- ORANŽOVÝ EXOT, 325 EM** (Roman 2013) – Farba oranžová s červeným okom lemovaným žltou. Tvar kvetu exotický. V. 120/60 cm, počet pukov 20/8, R5, W5. Semenáč 3-07-2 z kríženia Peerless x Lemon Meringue.
- PALOMA, 336 EM** (Roman 2013) – Farba lososová, vrch svetlejší, spodné lupene tmavšie s ružovými a žltými linkami. Klas rovný dvojrdomový. V. 130/72 cm, počet pukov 27/11, R4, W4. Semenáč 39-07-6 z kríženia Huron Lady x open.
- PERFEKTNÁ, 373 E** (Roman 2013) – Farba svetlá levandulovo ružová, vo vnútri prechádza do žltej. Rovný klas s vynikajúcim dvojrdomom. V. 131/68 cm, počet pukov 28/13, R3, W3. Semenáč 32-07-3 z kríženia Esquisse x Ringmaster.
- PINKOVÝ KLENOT, 345 EM** (Roman 2013) – Farba pinková, okraje tmavšie, vnútro svetlejšie prechádzajúce do krémovej, žihanej ružovou. Vynikajúci dvojrdom. V. 109/59 cm, počet pukov 21/10, R4, W4. Semenáč 45-07-4 z kríženia Huron Love x Royal Spire.
- POÉZIA, 475 E** (Roman 2013) – Okraje kvetu svetlé levandulové, vnútro žlté žihané tmavou levandulovou. Klas rovný s dobrým dvojrdomom. V. 146/76 cm, počet pukov 25/10, R4, W4. Semenáč 20-07-2 z kríženia Huron Kisses x Jantarnaja Baltika.
- RUMIENKA, 443 M** (Roman 2013) – Farba svetlá pinkovo ružová s tmavšími znakmi na spodných lúpeňoch. V. 124/61 cm, počet pukov 20/8, R3, W4. Semenáč 43-07-1 z kríženia Princ Bajaja x Samba.
- SILVIA, 345 EM** (Roman 2013) – Farba pinková s krémovo žltým okom žihánym ružovou. Klas s hustým dvojrdomom. V. 107/56 cm, počet pukov 21/12, R4, W4. Semenáč 35-07-1 z kríženia Miss Slovakia x Royal Spire.
- SV. VÁCLAV, 425 M** (Ehl 2013) – Stredne oranžový, se žltým stredom, tmavé oranžové značky v hrdle, krásne řezové klasy. Arabela 500 x Olympia. Introdukované v Kanadě u Peeters Enterprises.

- VLTAVA, 423 LM** (Ehl 2013) – Lososově oranžový s tmavým žlutým středem, velmi exotický. (Kometa modrý odstín x *Acidanthera*) x (Spirála x *Acidanthera*). Introdukováno v Kanadě u Peeters Enterprises.
- BLACK BERRY, 258 M** (Mimránek 2013) – Černě červený, černé puky, bílá linka na okraji. Sem. BTX-M, Black Diamond x Ebony Beauty. Introdukováno v Kanadě u Peeters Enterprises.
- BLÁZEN, 412** (Kubičková 2013) – Barva světle medově žlutá, vnitřní okvětní plátky jsou intenzivněji vybarveny, okraj déle rozkvetlého květu nepatrně narůžovělý. Mečík nebyl vybrán podle kvetení, ale podle neuvěřitelné vitality z již vyřazené směsi semenáčů. Nalezená hlíza se dělila na 6 nových hlíz a obzvláště velkého množství nezvykle velkého brutu, již dalším rokem po vysázení kvetlo z této jedné hlízy více jak stovka velkých řezových klasů. Mečík, který se opravdu zbláznil. Porost z brutu je k nerozeznání od rostlin z normálních hlíz. Rostlina sytě zelené barvy má 130-140 cm, rovný dvouřadý klas, Zkadeření a tuhost květu je velmi kvalitní. Hlízy zdravé, tvrdé, nepodléhají houbovým chorobám. Také vhodný ke křížení, semeníky vytváří lehce. Rodičovství bohužel neznámé.
- ČERVENÝ BARON, 455 LM** (Mimránek 2013) – Středně pozdní, barvy zářivě červené, střed bělavý, moučně sypaný. Zkadeřený. Oceněn na výstavě v Bytči 2012. Výška rostliny 130 cm, 20 puků, 6-7 otevírá. Dobře množí, kvete z brutu. Zdravé hlízy. Sem. CBO-1, (Tara x Clarence's Choice) x Petra.
- MIRRAR, 313 M** (Mimránek 2013) – Svítivá ledově žlutá, levandulové tyčinky a poprášený vnitřek květu, krásná stavba klasu. Sem. BDB-01, (Wasath Yellow x Divinity) x Zlato a Jantar. Introdukováno v Kanadě u Peeters Enterprises.
- SPIRIDION, 441 M** (Mimránek 2013) – Kvete za 80 dní, oblíbený okáč, krémový s narůžovělými okraji a jahodově červeným okem. Příjemná veselá kombinace barev, 19 až 21 puků, 7 květů otevřeno současně. Výška rostliny 125 až 135 cm, rovný klas se snadno odřezává, krásný v kytici, vyzkoušen i jako vynikající rodič pro křížení. Jemné kadeření. Také hlíza této odrůdy je zajímavá, sněhově bílá. Dobře klíčí brut umožní jeho rychlé rozmnožení. Bez uvedení rodičovství.
- VČELÍ SEN, 311 M** (Mimránek 2013) – Kvete za 85 dní, barvy zlatě žluté s malým červeným rubínem uvnitř květu. Velmi krásné jemné zkadeření získal z odrůdy Vlasty Nováka, nazvané Musa. Nádherný v kytici. Rostlina vysoká 110-115 cm, rovné klasy, jednořadý, 18-19 puků. Rychle se množí, je zdravý. Sem. BEF-01, Gold Struck x Musa.
- ALBÍNA, 500 LM** (Václavík 2013) – Obří květy jsou pěkně navlněné, voskově tuhé, s nazelenalým hrdlem, jsou vyztuženy středovým žebrem. Robustní dvouřadý klas nese 23-25 pupat, otevírá 9-11 pevně uchycených květů. Skvěle roste, vytváří výstavní klasy, v dobrých podmínkách přerůstá až do velikosti 600, výška 160 cm a více. Parádní novinka na výstavní stoly. R 2-3, W 3. Semenač č. P 277-760/5, Amsterdam x 297/2.
- BLUE EFFECT, 487 M** (Koniček 2013) – Skvělá, tmavá, fialově modrá novinka se sametovým nádechem parádně navlněných, voskovitých květů. Hrdlo je tmavší, na spodních plátcích je bílý středový pruh a šumrování. Dobře stavěné klasy s delším stonkem nesou 22-24 pupat, otevírá 7-9 květů. Efektní, výrazná novinka na záhoně, vhodná pro všestranné použití. R 2-3, W 2-3. Semenač č. 11/3-1-06/08, Moderna x Starry Night.

- KAMELOT, 375 M** (Koniček 2013) – Fialově levandulové květy jsou bíle šumrované, na spodních okvětních plátcích je velké žluté oko s červenou, slabší linkou. Květy jsou pevně uchycené, dobré voskovitosti, moderně navlněné. Vytváří pravidelné klasy s 22-23 poupaty s delším stonkem. Excelentní bicolor. R 2, W 3. Semenač č. 41/1-1- 98/00, Tiger Eyes x unknown.
- LACERTA, 213 EM** (Koniček 2013) – Velmi pěkná středně žlutá, při rozkvétání jsou nařasené růžičky nazelenalé, s parádním karminově červeným očkem v hrdle. Otevírá 7-9 lehce nařasených, voskovitých květů z 20-22 poupat na pravidelném klasu. Každý milovník miniaturních gladiol by jí měl mít na své zahradě. R 2, W 2-3. Semenač č. 29/1-1-06/08, Sapnu Pils x unknown.
- PICTOR, 467 LM** (Koniček 2013) – Neobvyklá barva kouřově cyklámenová s velkou purpurovou kresbou na spodních okvětních plátcích a smetanovými ryskami uprostřed. Vysoce dekorativní voskovité, silně zvlněné květy, jsou uspořádány do dvouřadu. Udrží naráz 8-10 květů na klase s 22-24 poupaty. Mimořádně krásný dekorální mečík. R 3-4, W 4. Semenač č. 10/1-1-06/09, Parnas x Cream Lady.
- TICHÁ DOHODA, 543 M** (Koniček 2013) – Perfektně srovnané, nádherně nařasené květy v přísném dvouřadém uspořádání, kvalitní voskovitosti, velice podobné odrůdě „Pink Elegance“ dělají z této novinky vysokého favorita pro výstavní stoly. Dělá kvalitní nákvěty 10 až 12 květů na klase s 23 až 25 poupaty. Barva je světle růžová s velkým bílým hrdlem. Roste velmi zdravě, rostliny jsou vysoké, rovné, dobře se množí. Špičková výstavní odrůda ve své třídě. R 4, W 4. Semenač č. 8/3-1-06/09, Lady Jane x Jaunava.
- CETUS, 555 LM** (Václavík 2013) – Atraktivní sytě červené květy, v čistém odstínu, mají parádní bílou coloru okrajů okvětních plátek. Rovný, přímý, dvouřadý klas nese 23-24 poupat navlněných, voskovitých květů. Velmi dobře roste, otevírá 8-10 precizně postavených květů. Sametový nádech násobí krásu této novinky. R 2, W 2-3. Semenač č. P 167-719/5, 19/99 x 145/99.
- UKULELE, 426 LM** (Václavík 2013) – Svítivá, tmavě oranžová, spodní okvětní plátky mají tmavší odstín s nepatrnou smetanově žlutou infuzí. Klasy mají perfektní, výstavní, dvouřadé uspořádání, nesou 24 až 26 poupat, otevírá 10 až 12 květů, ale i více. Květy jsou pěkně zvlněné, voskovité substance. Velmi pěkná, nádherná novinka, která doslova září na záhoně, určitě bude upoutávat návštěvníky výstav. R 2-3, W 3-4. Semenač č. P 31-660/5, 611/93 x 36/91.
- VIRGO, 377 M** (Koniček 2013) – Vynikající purpurově vínová s tmavším odstínem spodních okvětních plátek, které zvýrazňují středové bílé šípy a nepatrná colora okrajů. Rovné, dobře stavěné dvouřadé klasy nesou 22-23 poupat, otevírá 7-9 zvlněných, voskovitých květů velké trvanlivosti. Přínosná novinka v tomto barevném spektru. R 2-3, W 3. Semenač č. 52/1-1-05/09, Cosmic Velvet x unknown.
- WHITE SONG, 401 M** (Koniček 2013) – Nádherná, bílá se smetanovými spodními petály, květy jsou čtvercového tvaru, konce okvětních plátek jsou protažené do špiček. Klasy mají perfektní dvouřadé uspořádání, květy jsou silně žrasené se silnou voskovou substancí. Vynikající výstavní odrůda s výbornými parametry, otevírá 9 až 11 květů na klase s 24 až 26 poupaty. Velmi zdravá a množivá novinka. R 4-5, W 4. Semenač č. 1/1-1-06/08, Pax x Curling Atoll.
- ZINGARO, 345 M** (Koniček 2013) – Silně nařasené lososově růžové květy, silné

voskovitosti, majú veľké smetanové oko. Vytváří pravidelné, dvouradé klasy s 22-24 poupaty, otvára 8-10 kvetů. Velká trvanlivost ve váze a odolnost nepřiznivému počasí je velkým kladem této novinky. Parádní dekorační, ale i výstavní odrůda. R 4-5, W 4-5. Semenáč č. 1/1-16-06/09, Pax x Curling Atoll.

GLADIS, 443 EM (Lelek 2013) – Žiarivá sorta ladená do oranžovo červených odtieňov s výrazným okom a svetlejším lemom po obvode lupeňov, zaujme svojim exotickým vzhľadom. Je príkladom sorty ktorá síce nemá dokonalé usporiadanie kvetov a ani neotvorí veľký počet kvetov súčasne je však farebne a zriadením tak atraktívna, že ju obdivovatelia gladiol chcú mať. Sem. č. 64, pôvod neznámy (Aj to sa stáva, keď sa stratí evidenčný štítok, možno by vnúčik od návštevy mojej záhrady niečo o tom vedel.)

MERRY, 440 M (Lelek 2013) – Tak neviem či dať kód 400 alebo 440 alebo 410, s každej farby je tam skoro rovnako. Na mohutnej rastline sa nachádza až 26 pukov, z ktorých sa vie súčasne otvoriť až 12 kvetov v krásnych letných, ružovo žlté bielych pastelových farbách. Na jemne nazberkané kraje lupeňov sorty Merry, je vskutku príjemný pohľad. Sem. č. 52, Rumjanyje Šcotki x open.

NORGE MEMORY, 445 M (Lelek 2013) – Zvláštna červeno okrová farba mi pripomenula nórské, fínske a švédske drevené stavbičky tejto farby z čias rybačiek, kedy som tieto severské krajiny navštívil. Na desiatich súčasne otvorených kvetoch (otvorí ich naraz aj viac, záleží na počasí) z celkového počtu pukov až 28, je každý petál – jazýček mierne "zasnežený", kvety silne nariasené, znaky zdedené po Petre. Ešte ako semenáč získal 1. miesto vo veľkokvetom šľachtení. Sem. č. 209, Voila x Petra.

RAJSKÁ ZÁHRADA, 343 E (Lelek 2013) – Pôvodne Rajecké Teplice – mečík, ktorý získal 1. miesto v Raj. Tepliciach v kategórii novošľachtenia, zdedil pekné znaky a ružovo bordové farebné odtiene od cv. Harlequine. Veľmi včasná sorta s kvalitným nákvetom, atraktívnou farbou, voskom a výrazným zriadením, je spoľahlivá po všetkých stránkach vrátane dobrého zdravia. Samba x Harlequine.

RUŽOVÁ KRÁSKA, 542 M (Lelek 2013) – Keď som vzhliadol na záhone rozkvitnutý semenáč, okamžite som mal pre neho názov "Ružová kráska" a prideliť mu v evidencii 5 výkričníkov, čo nerobím často. Krásnu ružovú farbu so zvláštnym farebným nádychom na mohutných "päťstovkových" kvetoch ani neviem popísať, to treba vidieť. Bezchybný nákvet, usporiadanie kvetov a samotná farba zaraduje tento mečík medzi mojich favoritov. Sem. č. 112, Samba x Ivory Queen.

ZENIA, 475 M (Lelek 2013) – Farebne veľmi podobná Royal Spire, avšak lupene kvetov sú hladšie a zaoblené. Veľké citrónovo žlté oko na bordovom základe dodáva sorte príznačnú eleganciu. Svojou nevšednou farebnou kombináciou zaujala na viacerých výstavách a bola umiestnená aj v súťaži exponátov. Základné parametre: +/- 24 pukov, až 10 súčasne otvorených kvetov (dedičstvo po Royal Spire), dobrý nákvet a vosk. Sem. č. 55, Rumjanyje Šcotki x Royal Spire.

ZLOMENÉ SRDCE, 434 M (Lelek 2013) – Sorta získala meno z celkom jednoduchého dôvodu, totiž už dvakrát sa mi ju pre jej robustný vzrast – dĺžku nepodarilo dopraviť na výstavu v celku. Špička dlhého klasu vyčnievajúca z prepravnej krabice sa zlomila a ako môj najkrajší exponát mi proste "zlomil srdce". Vytvára superklas, je to dané jej veľkou vitalitou. Len málo sort vie vytvoriť na stonke až 28 pukov a zároveň mať silne zriadené voskové kvety a

prítom otvorit až 10 kvetov súčasne. Sem. č. 225, Dick's Delight x Ivory Queen.

KUJEBINA, 485 M (Toušek 2013) – Květy mají sametově modrofialovou barvu s krémovým okem na spodních petálech a krémové paprsky ve středu květů. Harmonická kombinace barev. Zvlněné květy jsou pevně uchyceny, klasy nesou 21-23 puků, otevírá 6-8 puků, dobré voskové substance. Působivá novinka roste vitálně, množivost je velmi dobrá. Odrůda vhodná hlavně na výstavní stoly, ale i pro dekoraci nebo na řez květů. Destera x Flamendr.

EUFORIE, 479 LM (Novák 2013) – Světloune růžový, tmavší oko s bílou pikotáží. Klasy jsou vyšší, rovné, nesou 21-23 puků, mají přísné dvouřadé uspořádání, otevírá 6-8 puků, které jsou krásně tvarované-protážené, silně zřasené a voskové. Atraktivní, ojedinělý typ gladiolu. Díky své výjimečné barvě a neobvyklému vzhledu je vhodný jak pro výstavní stoly, tak i pro trh s květy. Blue Tropic x Holliday.

CHARLESTON II., 427 EM (Novák 2013) – Zářivě šarlatově červený, tmavě červené oko na širokém krémově žlutém podkladě. Klas nese 20-22 puků. Zajímavá, nevšední kombinace barev. Výborný zdravotní stav, dobře se množí. Svými parametry se řadí mezi komerční odrůdy, je vhodný i pro výstavní účely. Hallmark x Desert Flower.

KOKARDA, 433 M (Novák 2013) – Cukrově růžový, okraje puků tmavší. V hrdle spodních petálů velká červená skvrna, konce petálů světle zelené. Vytváří pravidelné štíhlé dvouřadé klasy s 21-23 poupaty. Nádherné květy jsou silně zvlněné, voskově tuhé. Otevírá 8-10 květů, dalších 5 ukazuje barvu. Velice atraktivní odrůda hodící se pro výstavní stoly a slavnostní aranžmá. Vitální odrůda. Pusinka x Marsianka.

KOMPLIMENT, 433 M (Novák 2013) – Kouzelně lososově růžový, okraje petálů světlejší, jazýček tmavší. Velmi pěkná kombinace barev. Květy jsou silně voskové substance, nádherně zvlněné. Klasy mají dvouřadé uspořádání, nesou 20-22 puků, otevírá 6-8 puků. Působivá novinka roste vitálně, množivost je velmi dobrá. Odrůda vhodná hlavně na výstavní stoly, ale i pro dekoraci. Pulchritude x sem. N 51/05.

NOVUM, 465 M (Novák 2013) – Velmi něžná, pinkově růžová s tmavším okrajem, hrdlo s nádechem žluté a na něm karmínová skvrna. Dělá pravidelné štíhlé dvouřadé klasy s 21-23 poupaty. Nádherné květy jsou silně zkadeřené a voskově tuhé, otevírá 7-9 květů, dalších 5 ukazuje barvu. Svými parametry se řadí mezi výstavní mečičky, je vhodný i na řez květů. Zdravá a množivá novinka. Hallmark x 3200/H8.

ŠVESTKOVÁ NÁLADA, 486 M (Novák 2013) – Švestkově modrý až sametový, světlejší střed a středové okvětní petály. Klasy jsou dvouřadé, rovné, mají středové uchycení, nesou 18-20 puků, otevírá 6-8 květů. Velmi atraktivní novinka s ojedinělou barevnou kombinací ve své barevné třídě. Pro své vlastnosti je předurčen jak pro výstavní, tak komerční účely. Velmi zdravá a množivá novinka. Modrý Květ x Rembrandt.

ZELENA SEDMA, 404 M (Novák 2013) – Jemná, středně zelená, neobvyklá barva mladého salátu. Otevírá 5-7 puků na klase s 18-20 poupaty. Odrůda roste velmi zdravě, dobře se množí, vhodná pro výstavní i tržní účely. Zelený Démant x sem. N 84/05.

- ČARODĚJKA, 444 M** (Kříž-Kovařík 2013) – Tuhé, silně zvlhčené a voskové, středně růžově pinkové květy s dlouhou trvanlivostí. Vynikající řezová i výstavní odrůda, delší klas než u Ivanky s 21-22 puky, udrží 8 otevřených květů. Semenáč S7, Ivanka x neznámý druh.
- CHILLI CON CARNE, 499 EM** (Domský 2013) – Podle známého ostrého mexického jídla z červených fazolí a čili. Mečík, který upoutá již na dálku. Velké, silně zvlhčené květy se širokými černými okraji jsou v hrdle zářivě hnědě červené. Robustní dlouhé klasy jsou perfektně uspořádány s 21-23 puky a s 9 otevřenými, pevně uchycenými květy. Sem. 195-05, Caravan x Regency.
- FABIOLA, 473 E** (Domský 2013) – Poměrně těžko definovatelná, popsatelná a fotograficky zachytitelná barva – pastelově šeříkově modrá, levandulově nadechnutá s tmavším vínově fialovým okem na smetanově bílém podkladě. Pevný a dlouhý, dvouřadě uspořádaný klas se 6-8 otevřenými květy z 21-23 poupat. Zdravý a množivý po obou rodičích. Sem. 317-08, Pulchritude x Modrý Program.
- GOLDEN LEAGUE, 413 EM** (Kříž 2013) – Dekorační až exotické květy v nádherné kombinaci základní žluté s bílou. Dostatečně dlouhý klas s 22 poupaty a 7-8 najednou otevřenými, neobvykle tvarovanými květy jistě zajistí této odrůdě oblibu u pěstitelů. Z křížení Golden Cross x Hviezdica.
- HORSKÁ LOUKA, 404 M** (Mitiska 2013) – Velmi příjemný a sytý odstín vitriolově zelené, plošší květy jsou jemně žřasené a pevně uchycené ve dvouřadu na dlouhých klasech s 22 poupaty, 6-7 najednou otevřených květů. Z křížení Jarní louka x neznámý druh.
- KAČENKA, 498 M** (Ehl 2013) – Neobvyklý odstín červené s kouřovým nádechem, střed je světlejší s karmínovými žilkami. Klas je pevný, vyšší s až 22 puky, květy zvlhčené a voskové, otvírá 8-10 květů. Odrůda je zdravá, velmi množivá, vytváří mnoho brutu, který spolehlivě klíčí. Výborná tržní odrůda. Z volného opylení.
- KOUŘOVÝ KRÁL, 394 LM** (Kříž-Kovařík 2013) – Tmavě kouřový s výrazným stříbřitě lemovaným jazýčkem. Dokonalý tvar, silně zvlhčené voskové květy na dlouhých klasech s 23 puky v pevném uchycení a ve dvouřadu. Přínos ve své třídě. Semenáč S107.
- LEVANDULOVÝ OPÁL, 475 M** (Domský 2013) – Středně levandulově fialový s kontrastním bíle lemovaným, tmavě fialovým, bíle sypaným okem. Dlouhý klas s 23-25 poupaty nese až 8 otevřených květů, které jsou jemně nařasené. Sem. 334-08, Pulchritude x Modrý program.
- LUCIÁN, 456 EM** (Kříž 2013) – Tato odrůda udivila od začátku svou mimořádnou vitalitou, zdravotním stavem a množivostí. Produkuje obrovské bruty, které často vykvétají již prvním rokem. Perfektní stavba dlouhých dvouřadých klasů s 23 puky předurčuje této odrůdě i úspěchy na výstavních stolech. Lucka x Býčí krev.
- MARLENKA, 495 E** (Domský 2013) – Světle lososově hnědý se světlejšími vnitřními petály, okraje žřasených květů jsou kouřově šedé. Parádní klasy mají 23-25 puků, s osmi otevřenými, jsou dvouřadě s pevným uchycením. Zdravý a množivý s 90% výřezností výstavních klasů. Sem. 8A-03, Šokoladnica x Sirael.
- RADOUŇKA, 375 M** (Kříž 2013) – Další z potomků odrůdy Valčík, sourozenec odrůd Waltz a Pelhřimov, které předčí ve všech parametrech, barevně i tvarově. Dostatečně dlouhá, výborná výstavní odrůda s 23 puky, 7-8 najednou otevřených.

REGENT, 468 LM (Domský 2013) – Temně vínově purpurový, na spodních petálech bílá ryska, středně zvlňené květy se sametově černavou texturou a dobrou substancí květů, které jsou ve dvouřadu na dlouhých výstavních klasech s 25-27 poupaty, 8-10 najednou otevřených. Krásná barva. Sem. 277-07, Regency x Violence (Gruber).

ŠUMROVANÉ ESO, 455 LM (Václavík 2013) – Tato selekce se vyznačuje značnou vitalitou a je po léta využívána pro vysokou a kvalitní produkci řezaných květů. Výška rostlin je až 170 cm, dlouhé klasy nesou 23 i více pupat a udrží 8 otevřených, středně lososově červených, tuhých a jemně zřasených květů s výrazným tmavším a krémovým šumrováním. Sem. H187-45.

VENUŠE, 411 M (Kříž 2013) – Smetanově bílé květy s jemným šampaňsky žlutým přelivem, výborná řezová odrůda s mimořádně dobrým zdravotním stavem. Pevné klasy s 22 puky, zřasené květy ve dvouřadu. Obdivovaná na výstavě v Kroměříži.

INTRODUKCE KOSATCŮ 2013

DUNAJEC (Mego 2013) EML. Skupina TB, výška 82 cm, barva standardů světle modro levandulová, barva falů ledově bílá, okolo kartáčků a hafty modro levandulové zbarvení. Maximálně zvlňené lupeny. Kartáčky – konec bílo levandulový, střed modro levandulový, v hrdle světle oranžový. Semenáč: AM-05/2008-1, rodičovství ZLATOVLÁSKA x FIRST WAVE.

PARADNICA (Mego 2013) ML. Skupina TB, výška 86 cm, barva standardů krémově bílá s výrazným zlatým lemováním, barva falů fialově purpurová, okraje jsou jemně bílo rastrované s jemnou krémově žlutou linkou, z hrdla do 1/3 lupenů je bílé rastrování. Barva kartáčků tmavě žluto oranžová. Semenáč: AM-05/1795-1, rodičovství SLOVAK PRINCE x BRATISLAVAN PRINCE.

ROHATEC (Mego 2013) EML. Skupina TB, výška 100 cm, barva standardů bílo stříbrná s jemným levandulovým nádechem. Barva falů bílo stříbrná s jemným levandulovým nádechem, hafty mají krémově hnědé žilkování přecházející do tmavší fialové. Barva kartáčků – rumělkově mrkvové přecházející do jemného levandulového sponu. Semenáč: AM-00/0579-1, rodičovství MANNEKEN PIS x HONEY SCOOP.

SLADKE MAMENI (Mego 2013) ML. Skupina TB, výška 84 cm, barva standardů jemně růžová s tmavšími růžovými žilkami, barva falů krémová s jemným růžovým popraškem okolo lupenů přecházející do výrazného tmavě růžovo cyklámenového rastrování haftů a okolo kartáčků. Barva kartáčků – pálená oranžová. Semenáč: AM-00/0498-1, rodičovství (MOONLIGHT SKETCH x MIND READER) x SCREEN PLAY.

SLNKO V OBLAKOCH (Mego 2013) M. Skupina TB, výška 98 cm, barva standardů krémově žlutá, barva falů fialově levandulová, okolo kartáčků žluté pole, okraje lupenů jsou dýmově šedé. Barva kartáčků – zlatooranžové. Rodičovství (ULJAK x BRATISLAVAN) x MAN ABOUT TOWN, semenáč: AM-04/1470-6.

American Iris Society – AIS Awards 2012

(Oceněné medailisty naleznete na zadní straně tohoto zpravodaje)

THE DYKES MEDAL

(Celkový počet hlasů = 483)

84 FLORENTINE SILK (Keith Keppel)

Pronásledovatelé:

68 THAT'S ALL FOLKS (William Maryott by
Joseph Ghio)

63 DIVIDING LINE (Charles Bunnell)

28 ITALIAN ICE (A. & D. Cadd)

27 WINTRY SKY (Keith Keppel)

25 CRACKLING CALDERA (J. T. Aitken)

14 TOUR DE FRANCE (Keith Keppel)

13 PUDDY TAT (Paul Black)

13 RUFFLES AND FLOURISHES (Robert
Hollingworth)

12 ALLY OOPS (Dana Borglum)

THE JOHN C. WISTER MEDAL, TB irises

(Celkový počet hlasů = 1230)

114 GYPSY LORD (Keith Keppel)

67 KATHY CHILTON (Frederick Kerr)

46 CHIEF JOHN JOLLY (Tom Parkhill)

Pronásledovatelé:

44 ELIZABETHAN AGE (Lowell Baumunk)

39 ABSOLUTE TREASURE (Richard Tasco)

37 OZARK REBOUNDER (Barbara
Nicodemus)

32 OKAPI POPPY (Brad Kasperek)

31 CELESTIAL EXPLOSION (Richard
Tasco)

31 OREO (Keith Keppel)

29 WILD ANGEL (Thomas Johnson)

27 AWESOME ALEX (Tom Burseen)

27 EXPOSÉ (Joseph Ghio)

25 BRUSSELS (Thomas Johnson)

25 PRAGUE (Tom Johnson)

24 HIGH CHAPARRAL (Schreiner's
Gardens)

23 SECONDHAND ROSE (Ginny Spoon)

THE KNOWLTON MEDAL, BB irises

(Celkový počet hlasů = 289)

154 CROW'S FEET (Paul Black)

Pronásledovatelé:

48 BORDER GUARD (Joseph Ghio)

46 BE MY BABY (Paul Black)

41 ZINGERADO (Lowell Baumunk)

THE HANS AND JACOB SASS MEDAL, IB irises

(Celkový počet hlasů = 309)

67 NICKEL (Paul Black)

Pronásledovatelé:

51 OBLIVION (Marky Smith)

46 MANY MAHALOS (J. T. Aitken)

43 MARIPOSA WIZARD (Richard Tasco)

40 SPICED PEACHES (Paul Black)

34 BOLD STATEMENT (Richard Tasco)

28 DRAGONMASTER (Marky Smith)

THE WILLIAMSON-WHITE MEDAL, MTB irises

(Celkový počet hlasů = 331)

156 PLUM QUIRKY (Riley Probst)

Pronásledovatelé:

76 REDROCK PRINCESS (Jean Witt)

54 MISSUS BEE (Charles Bunnell)

45 PETIT LOUVOIS (Clarence Mahan)

THE COOK-DOUGLAS MEDAL, SDB irises

(Celkový počet hlasů = 348)

133 BLUEBEARD'S GHOST (Paul Black)

Pronásledovatelé:

19 BLUEBERRY TART (Chuck Chapman)

19 CANADIAN KISSES (Paul Black)

18 DEVIL BABY (Keith Keppel)

17 RIVERBUDS (William & Ada Godfrey)

17 WISH UPON A STAR (Paul Black)

16 BIG BLUE EYES (Paul Black)

16 CACHE OF GOLD (George Sutton)

14 DEVOTED (Paul Black)

13 BOWL OF CHERRIES (Lynda Miller)

THE CAPARNE-WELCH MEDAL, MDB irises

(Celkový počet hlasů = 164)

46 DOLLOP OF CREAM (Paul Black)

Pronásledovatelé:

41 POKEMON (George Sutton)

25 WEE VIKING (A. & D. Willott)

20 HOBBIT (Lynda Miller)

19 SPIDERWEB (Donald Spoon)

13 RUBY ELF (A. & D. Willott)

THE CLARENCE G. WHITE MEDAL, AR
& AB irises

(Celkový počet hlasů = 96)

38 NOBLE WARRIOR (Richard Tasco)

Pronásledovatelé:

29 KALIFA'S JOY (Robert Annand)

18 KING SOLOMON'S MINES (Elm Jensen)

11 MASADA'S GLORY (James Whitely)

THE WILLIAM MOHR MEDAL, AB irises

(Celkový počet hlasů = 126)

74 SUSPECT (Thomas Johnson)

Pronásledovatelé:

34 JALLAB (Keith Keppel)

18 NEFRET (Marky Smith)

THE FOUNDERS OF SIGNA MEDAL,

SPEC irises

(Celkový počet hlasů = 176)

67 Z Z ZANZIBAR (Brad Kasperek)

Pronásledovatelé:

41 CROUCHING TIGER (Eric & Bob
Tankesley-Clarke)

39 WOOLONG (James Waddick)

29 EPIC POEM (Marty Schafer/Jan Sacks)

THE RANDOLPH PERRY MEDAL, SPEC-

X irises

(Celkový počet hlasů = 169)

38 FOR JAY (Jill Copeland)

Pronásledovatelé:

35 CELIA WELIA (Jill Copeland)

34 KINSHIKOU (Hiroshi Shimizu by Carol
Warner)

34 ROY'S REPEATER (J. T. Aitken)

28 SIBTOSA DUCHESS (Tomas Tamberg)

THE SYDNEY B. MITCHELL MEDAL, CA
irises

(Celkový počet hlasů = 43)

12 BLUE PLATE SPECIAL (Joseph Ghio)

12 OCEAN BLUE (Joseph Ghio)

Pronásledovatelé:

8 LINES THAT RHYME (Joseph Ghio)

6 HIDDEN ASSET (Duane Meek)

5 DOT THE EYES (Joseph Ghio)

**THE MARY SWORDS DEBAILLON
MEDAL, LA irises**

(Celkový počet hlasů = 141)

41 GINNY'S CHOICE (Wayland Rudkin)

Pronásledovatelé:

36 ENVIABLE (M. D. Faith)

24 JAMES FAITH (M. D. Faith)

21 HAIL MARY (Mary Dunn by Joseph
Ghio)

19 FRENCHMEN STREET (Patrick
O'Connor)

THE MORGAN-WOOD MEDAL, SIB
irises

(Celkový počet hlasů = 253)

92 SO VAN GOGH (Marty Schafer/Jan
Sacks)

Pronásledovatelé:

48 LAVENDER FAIR (Robert Hollingworth)

38 EMILY ANNE (Robert Hollingworth)

38 KABOOM (Bob Bauer/John Coble)

37 UNCORKED (Marty Schafer/Jan Sacks)

THE ERIC NIES MEDAL, SPU irises

(Celkový počet hlasů = 145)

42 SOLAR FUSION (Lee Walker)

Pronásledovatelé:

39 KISS OF CARAMEL (Anna & David
Cadd)

27 SUNRISE SURPRISE (O. D. Niswonger)

20 DORIS IRENE (B. Charles Jenkins)

17 HOCKA HOONA (Peter DeSantis)

THE PAYNE MEDAL, JI irises

(Celkový počet hlasů = 106)

32 COHO (Chad Harris)

Pronásledovatelé:

25 BEWITCHING TWILIGHT (Chad Harris)

25 FRECKLED PEACOCK (Chad Harris)

24 BEYOND CHANCE (Donald Delmez)

WALTHER CUP

(Nejvíce ocenění na výstavách)

86 GINGER TWIST (Marty Schafer/Jan
Sacks) SIB

Pronásledovatelé:

79 MISS APPLE (Marty Schafer/Jan Sacks)
SIB

69 BEAUTY BECOMES HER (Paul Black) TB

69 SHARP DRESSED MAN (Thomas
Johnson) TB

67 TUSCAN SUMMER (Keith Keppel) TB

61 BLACK IS BLACK (Schreiner) TB

TB AWARD OF MERIT

- (Cena kvality, celkový počet hlasů = 4809)
112 MONTMARTRE (Keith Keppel)
75 BLACK MAGIC WOMAN (Richard Tasco)
63 BALTIC SEA (Thomas Johnson)
58 SILK ROAD (Keith Keppel)
54 MAGICAL (Joseph Ghio)
52 PACIFIC FIRE (Thomas Johnson)
47 SNAPSHOT (Thomas Johnson)
46 ARCTIC BURST (Roger Duncan)
46 GITANO (Keith Keppel)
46 SCATTERBRAIN (Thomas Johnson)
46 SNOW LION (Marky Smith)
45 NOUVEAU RICHE (Keith Keppel)
44 FOR LOVERS ONLY (Paul Black)
42 LA SCALA (Keith Keppel)
39 VENITA FAYE (Keith Keppel)
38 DOUBLE RINGER (Richard Ernst)
37 BRILLIANT DISGUISE (Thomas Johnson)
37 WHITE HOT (Richard Tasco)
36 OKLAHOMA CENTENNIAL (Paul Black)
35 HIGH OCTANE (Keith Keppel)
34 ABBY AND ME (Tom Burseen)
34 HALLOWEEN TRICK (Joseph Ghio)
34 HONEYCOMB (Larry Lauer)

TB HONORABLE MENTION

(Hodnocení dvouročních novinek, celkový počet hlasů = 7697)

- 69 BEAUTY BECOMES HER (Paul Black)
69 SHARP DRESSED MAN (Thomas Johnson)
67 TUSCAN SUMMER (Keith Keppel)
61 BLACK IS BLACK (Schreiner)
59 SPICE TRADER (John Painter)
58 HAUNTED HEART (Keith Keppel)
54 CLASS RING (Keith Keppel)
51 RECKLESS ABANDON (Keith Keppel)
49 BETTER THAN BUTTER (Paul Black)
43 NOTTA LEMON (Tom Burseen)
43 SAMMIE'S JAMMIES (Tom Burseen)
43 SUN SHINE IN (Keith Keppel)
42 DOCTOR WHO (George Sutton)
41 BOTTLE ROCKET (Michael Sutton)
39 STRAWBERRY FROSTING (Michael Sutton)
38 BACKDRAFT (Hugh Stout)
38 NESSUN DORMA (Frederick Kerr)
38 TUNNEL VISION (Keith Keppel)
37 BLACKBEARD'S DAUGHTER (J. Griffin Crump)

- 37 NOBLE GESTURE (Keith Keppel)
37 RON MULLIN (Hugh Stout)
37 ZESTING LEMONS (Richard Ernst)
36 JENNIFER STOUT (Ron Mullin)
36 JUDY NUNN (Frederick Kerr)
35 BEV (Gerald Richardson)
35 BRIGHT SUNSHINY DAY (Thomas Johnson)
35 GREATEST SHOW ON EARTH (Frederick Kerr)
35 JAZZ ERA (Keith Keppel)
35 PENGUIN PARTY (Thomas Johnson)
34 PRIVATE EYE (Thomas Johnson)
33 STRUT (Thomas Johnson)
32 CHEAP (Paul Black)
31 ARTISTIC WEB (Richard Tasco)
31 HIGHLAND LORD (Richard Tasco)
30 AU CONTRAIRE (Thomas Johnson)
30 CENTER ICE (Joseph Ghio)
30 GAUDY IS GOOD (Paul Black)
30 MY GENERATION (Larry Lauer)
30 TRUMPED (Tom Burseen)
29 EL GRECO (Lowell Baumunk)
29 GLOBAL WARMER (Tom Burseen)
29 UNCONDITIONAL LOVE (Joseph Ghio)
28 AUSTIN CITY BLUES (Hooker Nichols)
28 HOLLYWOOD STAR (Joseph Ghio)
28 LEST WE FORGET (George Sutton)
28 SMART MONEY (Joseph Ghio)
28 STARS AND STRIPES FOREVER (Robert Van Liere)
28 WINTERBERRY (Donald Spoon)
27 BLUSH OF PINK (J. T. Aitken)
27 INSPIRED (Paul Black)
26 STUD BOOK STUFFER (Tom Burseen)
25 CALGARY (Thomas Johnson)
25 MOONGLOW (Lowell Baumunk)
25 POLKA (Thomas Johnson)
25 UP IN FLAMES (Thomas Johnson)
24 BLACKBERRY RIPPLES (Jim Hedgecock)
24 CORAL DANCER (Francelle Edwards)
24 ENAMORED (Joseph Ghio)
24 ISLAND PEARL (J. T. Aitken)
24 KID POWER (Tom Burseen)
23 ANOTHER WOMAN (Barry Blyth)
23 ARCTIC UNICORN (Anna & David Cadd)
23 EMMA'S LAUGHTER (George Poole)
23 FIXATION (Joseph Ghio)
23 LAKE TANAYCOMO (Barbara Nicodemus)

23 POODLE PARADE (Paul Black)
23 ROLE REVERSAL (Joseph Ghio)
23 STILETTOS (Thomas Johnson)
23 STRUCK TWICE (Larry Lauer)
22 EXHIBITIONIST (Lowell Baumunk)
22 FINE WINE (Schreiner)
22 FLY YOUR COLORS (Paul Black)
22 KENNADI'S ANGEL (Barbara Nicodemus)

22 MAGIC ACT (Joseph Ghio)
22 MERCY MARCI (Tom Burseen)
22 ORANGUTAN ORANGE (Brad Kasperek)
22 RED ROCK CANYON (Michael Sutton)
22 ROMANIA, ROMANIA (J. Griffin Crump)
22 SPRING MADNESS (Thomas Johnson)
22 STYLIZED (Thomas Johnson)
22 YUPPY PUPPY (Tom Burseen)

Metla bradkových kosatců – bakterióza

Ing. Zdeněk Seidl

V našich klimatických podmínkách je bakterióza bradkových kosatců jednou z nejvážnějších chorob. V letošním roce jsem dostal pár dotazů jak léčit bakteriózu z Polska a Litvy. Lokality výskytu byly podle toho, jaké kde bylo počasí nebo jak kdo kosatce ošetřoval. Díky suchému počasí mám pocit, že u nás byl výskyt bakteriózy letos menší.

Jaké jsou hlavní důvody pro vznik této choroby?

Myslím si (jsou to jenom mé zkušenosti, jestli má někdo jiné zkušenosti, tak ať je – pokud možno věcně – sdělí), že jsou pro to hlavně tyto důvody:

1) Přílišné vlhko, hodně vody.

To byl můj problém v minulosti. Po dešti zůstávala stát na záhonech voda, dokonce i v zimě, kdy pak zmrzla na led. Bradkové kosatce (TB, BB, MTB, IB, SDB, MDB – dále jen kosatce) nesnášejí zaplavení vodou. Jsou to stepní rostliny. Takže je celkem evidentní, že když tyto kosatce zůstanou delší dobu v bahně nebo dokonce pod vodou, je to pro ně smrtelně nebezpečné. Hniloba, která se objeví, se pak rychle mění na bakteriózu.

Kosatce mají dvě období vegetačního klidu. V zimě a v létě. V zimě rostliny nerostou a voda navíc zabraňuje přístupu kyslíku ke kořenům. A přílišná závlhka v době letního vegetačního klidu vadí proto, že staré kořeny odumírají a nové se začínají tvořit. A nejhorší kombinace je vlhko a vysoká teplota. Kosatce z těchto skupin potřebují vláhu na jaře, když začínají růst a pak až do doby květu (tj. od března do června). Během léta preferují spíše sucho. Bohužel počasí neovlivníme, takže letní bouřky za horkých dnů mohou způsobit velké škody. Na podzim mají kosatce rády vlhko, protože nové kořeny startují růst pro další vegetační období.

Ochrana:

- V místech, kde se při vytrvalých srážkách tvoří laguny se stojící vodou zakládat zvýšené záhony a mezi nimi zapuštěné chodníky, které jsou schopny odvádět vodu.
- V létě kosatce, kromě nově vysazených rostlin, nezalévat.

2) Rostliny zasazené příliš hluboko.

U bradkových kosatců musí být rhizomy blízko slunečním paprskům. To platí

hlavně pro nově vysázené rostliny. Starší už si svoji optimální hloubku najdou samy, podle toho, jestli je půda těžká nebo písčítá. Hluboko vysázené rhizomy v kombinaci s vlhkem jsou více ohroženy hnilobami a bakteriózou než suché rhizomy vysušované sluncem. Podobné problémy může způsobit zaplevelení rostlin. U nově vysazených rostlin zaplevelení není tak nebezpečné.

Ochrana:

- Kosatce vysazovat tak, aby po usazení půdy bylo vidět vršek rhizomu.
- Při okopávání nepřihrnovat půdu na rizomy.
- Kosatce udržovat bez plevele.

3) Infekce houbových chorob na listech.

Pokud jsou rostliny napadeny houbovými chorobami (botrytidou, listovou skvrnitostí apod.), je jejich imunitní systém oslaben a jsou náchylnější na bakteriózy.

Ochrana:

- Z porostu mechanicky odstraňovat nemocné a odumřelé části rostlin.
- Nemocné listy cca 2 týdny po odkvětu ostříhat až ke zdravé části listu a odkvetlé lodyhy, pokud nečekáme, až z odkvetlého rhizomu vyraší nový pupen, odřezat až u báze lodyhy.
- Před zimou (v říjnu) listy opět ostříháme a necháme jen srdce vějíře, aby měl kosatec sílu na jaře nastartovat.
- Preventivně aplikovat fungicidy proti botrytidě a skvrnitosti listů.
- Zamoření půdy zárodky chorob a patogenními látkami předcházet včasným přesazením rostlin.

4) Přehnojení dusíkem.

Mnoho pěstitelů touží po co největších lodyhách, obrovských květech, zkrátka aby všechno bylo „nej“. Tato jejich touha je někdy kontraproduktivní. V určitém okamžiku dosáhnou svého, ale za cenu ohrožení zdraví rostliny. Pro dobrý zdravotní stav je přihnojení dusíkatým hnojivem vhodné jen na začátku růstu na jaře a raději na list než na záhon. Koncem léta je vhodnější použít draselné hnojivo, které pomůže pletivu rostlin vyzrát a zároveň založit květní pupeny na příští sezónu.

Ochrana:

- Preferovat přihnojení na list.
- Používat správný typ hnojiva podle ročního období.
- Nedostatek živin v půdě řešit přesazením rostliny.

5) Nerozložená organická hmota v půdě.

Stanoviště, na které vysazujeme kosatce, by nemělo obsahovat nerozložený kompost a nemělo by obsahovat zbytky rostlin např. po zeleném hnojení. Je zde riziko napadení patogenními houbami, které rozkládají zbytky organické hmoty a následně bakteriózou nebo dokonce zbytky rostlin zamořených bakteriózou.

Ochrana:

- Záhony pro kosatce připravovat rok dopředu před výsadbou.
- Pokud nemáme dostatek volné plochy, měli bychom vysazovat kosatce až do „druhé trati“ (po vhodných předplodinách hnojených v předchozím roce).

6) Kyselá půda.

Rovněž nevhodné pH půdy může zvýšit riziko výskytu bakteriózy. Kosatce s bradkou pocházejí z oblastí s vápencovým podložím, kde má půda zásaditou reakci. Písečná půda je obvykle kyselá.

Ochrana:

- Kyselé půdy je nutno před výsadbou vápnit.

7) Poškození nebo poranění rostliny.

Patogenní bakterie, které bývají přítomny v půdě mohou rostlinu napadnout přes drobná poranění vzniklá při mechanickém ošetření nebo při okopávání výsadby.

Ochrana:

- V případě poranění rostliny rány ošetřit např. zásypem práškovým dřevným uhlím nebo práškovou sírou.

I přes dodržení všech pravidel pro prevenci nemáme nikdy jistotu, že se bakterióza neobjeví. Když k tomu dojde, doporučuji postupovat takto:

- a) Zkontrolovat, zda jsme skutečně udělali všechna preventivní opatření a co nejrychleji je realizovat.
- b) Pokud je napadená rostlina součástí většího trsu, tak nemocnou rostlinu od trsu oddělit a odstranit, včetně zbytků kořenů.
- c) Trs preventivně rozdělit vyřezáním zbytků starých rhizomů na menší části.
- d) U jednotlivé samostatně rostoucí rostliny odřezat nemocné části (vějíř a část rhizomů) až ke zdravému pletivu nebo až k pupenu ve zdravém zbytku rhizomu.
- e) Rostlinu poprášit baktericidním prostředkem. Někdo používá jemné prostředky jako je rozdrcené dřevné uhlí, popel z tvrdého dřeva, práškové vápno nebo sádra, mletá síra, roztok formalinu, roztok NaOCl nebo Savo, modré skalice (CuSO_4) apod. Neznám žádné výsledky výzkumu vedeného tímto směrem, každý má svůj vlastní recept. V Česku se s úspěchem používá prášek Streptonamidu, což je lék používaný ve veterinární medicíně.
Co se týká roztoku modré skalice, zdá se mi podle reakce rostlin, že je pro ně měď fyto toxická. Formalín je zas podezřelý jako potencionální karcinogen. U ostatních látek snad nebezpečí nehrozí. Chemie je však vždy až krajním prostředkem.
- f) Okolní rostliny dezinfikovat postřikem roztokem některého z uvedených prostředků (např. Savo).
(Pozn. redakce: Na základě vlastní zkušenosti nedoporučujeme dávat Savo do postřikovače, naleptá gumové těsnicí kroužky a poničí některé součásti.)

Přeji všem, aby případné problémy co nejrychleji zvládli a těšili se z vitálních rostlin v plném květu.

Výstavy v roce 2013

- 18.–21. 4. Narcis 2013, Lysá nad Labem – výstaviště
19.–22. 4. JARO V ZAHRADĚ, Brno - Botanická zahrada
25.–28. 4. Flora Olomouc - jarní etapa - Olomouc, výstaviště
26.–28. 4. Prodejní výstava květin, Radimovice u Želče
27.–28. 4. Výstava tulipánů – Nepomuk
27.–29. 4. ZAHRADA VYSOČINY - narcisy a tulipány, Žirovnice – Zámek
1.–12. 5. Jaro v zahradě, Borotín u Boskovic – arboretum
3.–5. 5. Dům, byt a zahrada na Zahradě Čech, Litoměřice - výstaviště
3.–5. 5. Valašská zahrada 2013, Rožnov pod Radhoštěm - Sport camp
4.–5. 5. Staňkov – výstava narcisů, tulipánů a výpěstků místních zahrádkářů
4.–5. 5. Floria jaro 2013, Kroměříž
10.–12. 5. Tradiční jarní prodejní výstava květin, Chotoviny u Tábora - kulturní dům a okolí
15.–19. 5. HOBBY, České Budějovice – výstaviště
13.–16. 6. RŮŽOVÁ ZAHRADA, Lysá nad Labem – výstaviště
5.–7. 7. Léto v zahradě, Borotín u Boskovic – arboretum
11.–14. 7. Květy 2013, Lysá nad Labem – výstaviště
19.–21. 7. Za krásu životního prostředí – 31. ročník, Radimovice u Želče
19.–21. 7. Výstava mečků – Rajec Teplice
27.–28. 7. Výstava mečků Krakovany při Piešťanoch
4.–5. 8. Tradiční výstava mečků, lilii a jiřinek Rapotín
9.–11. 8. Mezinárodní výstava mečků Bytča
9.–11. 8. Velká výstava květin, Staňkov, Lidový dům
10.–11. 8. Výstava mečků a jiřinek JINOŠOV u Náměště nad Oslavou
15.–18. 8. Flora Olomouc - letní etapa, Olomouc, výstaviště
16.–17. 8. Mezinárodní výstava mečků, Rybník – Polsko
17.–18. 8. Plaský kvítek medový, Plasy
22.–25. 8. Výstava květin Čimelice 2013, Čimelice – Zámecká zahrada
24.–26. 8. ZAHRADA VYSOČINY, Žirovnice, zámek
24.–25. 8. Výstava jiřinek, mečků a dalších květin, umění MORAVEC
29. 8.–3. 9. ZEMĚ ŽIVITELKA, České Budějovice – výstaviště
7.–8. 9. Výstava květin, ovoce a zeleniny, Holýšov, kulturní dům
13.–15. 9. Podzim v květech, Borotín u Boskovic – arboretum

- 13.–21. 9. Zahrada Čech, Litoměřice – výstaviště
- 27.–30. 9. Zahrádkářská Bohdaneč, Lázně Bohdaneč
- 1.–3. 10. Zahrádkářská výstava, Benešov, DDM
- 3.–6. 10. Flora Olomouc - podzimní etapa (Hortikomplex), Olomouc, výstaviště
- 4.–6. 10. Zahrada východních Čech, Častolovice - výstavní areál
- 10.–13. 10. Floria podzim 2013, Kroměříž
- 12.–13. 10. Chotovinský podzimní trh spojený s výstavou květin, Chotoviny u Tábora
- 18.–20. 10. Podzimní výstava, Telč
- 18.–21. 10. Oblastní zahrádkářská výstava, Třebíč, Dům zahrádkářů
- 26.–28. 10. Barvy podzimu (výstava chryzantém, ovoce a zeleniny), Šlapanice u Brna, Orlovna

Obnovená tradice výstav květin v Rapotíně

Po osmileté přestávce uvedl do provozu Obecní úřad po požáru opravený Kulturní dům v Rapotíně. Od znovuotevření na podzim 2012 v něm již proběhla řada přednášek, výstavek, setkání seniorů a několik plesů. Místní zahrádkáři v něm uspořádají ve dnech 4. a 5. srpna 2013 tradiční výstavu mečků, lilí a jirinek, na kterou jsou zváni všichni přátelé květin.

Jana Gobelová, předsedkyně ZO ČZS Rapotín

Pozvánka na Floru Olomouc

Zveme pěstitele mečků na výstavu Letní Flora Olomouc, která letos proběhne od 15. - 18. 8. 2013. Návoz řezaných květů proběhne ve středu 14. srpna od 8 hodiny.

Cestovné bude propláćeno členům ČZS. Při použití osobních automobilů pro dopravu materiálů ve sjednaném množství, je důležité předložit ujeté kilometry a k nahlédnutí velký technický průkaz, případně jeho kopii. (Expozice ČZS by měla být pravděpodobně jako v loňském roce v pavilonu G společně se svazem školkařů. Expozice je zmenšena z důvodu přestavby pavilonu A.)

Prosím případně zájemce, aby se obraceli na tel. 603 213 016, e-mail: loudova@czsos.cz

Jana Loudová, Odborné oddělení ČZS

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE MEČÍKŮ 2013:

MARLENKA

REGENT

ŠUMROVANÉ ESO

VENUŠE

INTRODUKCE KOSATCŮ 2013:

DUNAJEC

SLADKÉ MAMENÍ

ROHATEC

SLUNKO V OBLAKOCH

VÝSTAVY V ROCE 2012:

Výstava mečků v Jinošově 2012

Výstava Nemyčevěs 2012

Z křtu sem. B 43 hercem Josefem Dvořákem na PEPI JÁJA

Výstava mečků v Leopoldově 2012

Výstava mečíků v Rajeckých Teplicích 2012

Výstava květů v Staňkově 2012

Památce našich členů

Ing. Jana Křečková

z Jinošova, členka Gladirisu, pěstitelka a vystavovatelka mečičků, dopisovatelka našeho zpravodaje, zemřela po krátké a těžké nemoci dne 15. ledna 2013 ve věku 53 let

Jan Machala

z Ratiboře, dlouholetý člen Gladirisu, pěstitel, vystavovatel a významný český šlechtitel mečičků, zemřel dne 21. ledna 2013 ve věku 91 let

Z VÝROČNÍ SCHŮZE GLADIRISU V OTROKOVICÍCH:

Vystoupení Anny Gerlikové

Předání ceny "největší smolař výstavy Rybník" I. Šaravovi

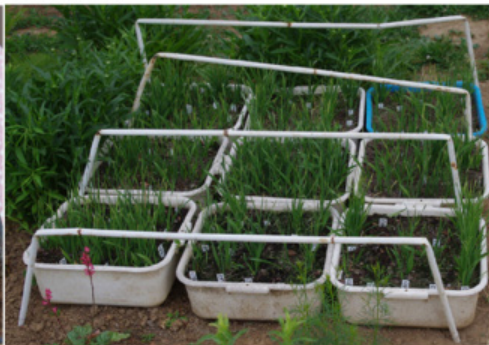

Předání váz vítězům z výstavy v polském Rybníku, zleva P. Zagora, P. Lelek, P. Mímránek, P. Wístuba, J. Koniček, J. Kovařík, J. Belička

K ČLÁNKU "ZKUŠENOSTI S PĚSTOVÁNÍM MEČÍKOVÝCH KORÁLŮ":

Sázení vzácných korálků do kontejnerů

Výsev semen z křížení do vaniček

Předpěstování vzácných korálků od Murina, Baranova a Hartlineho

Výsadba na poli

AIS AWARDS 2012

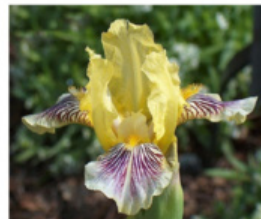
JOHN C. WISTER MEDAL (TB)
GYPSY LORD
Keith Keppel

KNOWLTON MEDAL (BB)
CROW 'S FEET
Paul Black

HANS AND JACOB SASS MEDAL (IB)
NICKEL
Paul Black

WILLIAMSON-WHITE MEDAL (MTB)
PLUM QUIRKY
Riley Probst

COOK-DOUGLAS MEDAL (SDB)
BLUEBEARD 'S GHOST
Paul Black

DYKES MEMORIAL MEDAL
FLORENTINE SILK
Keith Keppel

FOUNDERS OF SIGMA MEDAL (SP)
Z Z ZANZIBAR
Brad Kasperek

CAPARNE-WELCH MEDAL (MDB)
DOLLOP OF CREAM
Paul Black

RANDOLPH PERRY MEDAL (SPEC-X)
FOR JAY
Jill Copeland

CLARENCE G. WHITE MEDAL (AR & AB)
NOBLE WARRIOR
Richard Tasco

SYDNEY B. MITCHELL MEDAL (CA)
BLUE PLATE SPECIAL
Joseph Ghio

MARY SWORDS DEBAILLON MEDAL (LA)
GINNY 'S CHOICE
Wayland Rudkin

MORGAN-WOOD MEDAL (SIB)
SO VAN GOGH
Marty Schaefer/Jan Sacks

WILLIAM MOHR MEDAL (AB)
SUSPECT
Thomas Johnson

ERIC NIES MEDAL (SPU)
SOLAR FUSION
Lee Walker

PAYNE MEDAL (JI)
COHO
Chad Harris

WALTHER CUP
GINGER TWIST
Marty Schaefer/Jan Sacks